

Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 41

Rozeslána dne 15. května 1992

Cena Kčs 8,-

O B S A H:

205. Ústavní zákon, kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů
206. Ústavní zákon, kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů
207. Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení
208. Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení
209. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících
210. Oznámenie o vydaní výnosu o obvodných prokuraturách na území mesta Košice

205

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 14. dubna 1992,

kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci,
ve znění pozdějších předpisů

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

Čl. I

Ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů, se mění a doplňuje takto:

1. Čl. 30 odst. 3 zní:

„(3) Sněmovna lidu se volí na období čtyř let.“

2. Čl. 31 odst. 3 zní:

„(3) Sněmovna národů se volí na období čtyř let. Volební období Sněmovny národů počíná a končí s volebním obdobím Sněmovny lidu.“

Čl. II

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem voleb do Federálního shromáždění.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

206

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 15. dubna 1992,

kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci,
ve znění pozdějších předpisů

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

Čl. I

Ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů, se mění a doplňuje takto:

1. V čl. 41 se slova „k volbě prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky“ vypouštějí.

2. V čl. 62 se za dosavadní odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 až 7, které znějí:

„(4) Zvolen je kandidát, pro kterého se vysloví třípětinová většina všech poslanců Sněmovny lidu, třípětinová většina všech poslanců Sněmovny národů zvolených v České republice a třípětinová většina všech poslanců Sněmovny národů zvolených ve Slovenské republice.

(5) Nebyl-li prezident takto zvolen, koná se do

čtrnácti dnů opakovaná volba. Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců Sněmovny lidu, nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců Sněmovny národů zvolených v České republice a nadpoloviční většinu hlasů všech poslanců Sněmovny národů zvolených ve Slovenské republice.

(6) Nebyl-li prezident ani takto zvolen, koná se do čtrnácti dnů nová volba s novými kandidáty podle odstavce 4; ustanovení odstavce 5 platí obdobně.

(7) Prezident České a Slovenské Federativní Republiky zůstává ve své funkci, dokud nesloží slib nově zvolený prezident, nejdéle však tři měsíce.“

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 8 a 9.

Čl. II

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

207

VYHLÁŠKA

ministerstva zdravotnictví České republiky

ze dne 15. dubna 1992

o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení

Ministerstvo zdravotnictví České republiky stanoví podle § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona České národní rady č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.), a podle § 4 odst. 2 písm. a) zákona České národní rady č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních:

§ 1

Úvodní ustanovení

Tato vyhláška stanoví hygienické požadavky pro příjem nemocných, jejich ošetřování, léčení a pro provoz zdravotnických zařízení tak, aby nedošlo ke vzniku nemocničních (nozokomiálních) nákaz.

§ 2

Předcházení nemocničním nákazám

(1) Nemocničními (nozokomiálními) nákazami jsou nákazy endogenního nebo exogenního původu, které vznikly v příčinné souvislosti s pobytem a výkonem prováděnými ve zdravotnickém zařízení včetně takto vzniklých nákaz, které se projeví až po přeložení nebo propuštění pacienta v příslušné inkubační době.

(2) Zdravotní pracovníci jsou povinni při své činnosti dodržovat hygienické a protiepidemické zásady a postupovat při ošetřování, vyšetřování, léčení, operacích a dalších činnostech tak, aby nemohlo docházet ke vzniku a šíření nemocničních nákaz.

§ 3

Hlášení a dokumentace nemocničních nákaz

(1) Vedoucí klinik, oddělení a pracovišť zdravotnických zařízení (dále jen „pracoviště“) jsou povinni neprodleně ohlásit hygienické službě:

- a) hromadný výskyt nákazy,
- b) nemocniční nákazu, která vedla i suspektně k úmrtí,
- c) klinicky závažnou nemocniční nákazu, která může vést k úmrtí nebo k těžkému poškození zdraví nebo invaliditě.

Písemné hlášení se podává na stanoveném tiskopisu.

(2) Seznam klinicky závažných nemocničních nákaz stanoví podle typu pracoviště příslušný epidemiolog hygienické služby.

(3) Kromě sledování úrovně režimů a kontroly povinného hlášení podle odstavců 1 a 2 provádí hygienická služba prevalenční a sentinelové studie ve vybraných zdravotnických zařízeních, která jsou povinna spolupracovat a poskytovat potřebná data.

§ 4

Postup při výskytu nemocniční nákazy

(1) Při výskytu nemocničních nákaz nebo při podezření na ně musí být provedeny na příslušném pracovišti základní potřebná protiepidemická opatření, zejména izolace nemocného, odběr biologického materiálu u nemocného a podle povahy nákazy též u jeho kontaktů včetně zdravotnického personálu, a dezinfekce.

(2) V případě nutnosti je třeba zajistit ihned léčení nemocného a jeho kontaktů na infekčním oddělení nebo na nejbližším neinfekčním oddělení poskytujícím speciální neodkladnou péči. Orgán hygienické služby v takovém případě stanoví provozní režim neinfekčního oddělení poskytujícího speciální neodkladnou péči.

§ 5

Příjem nemocných

(1) Příjem, vyšetření, zajištění životních funkcí kanylací a katetrizací, základní odběry biologického materiálu lze provádět pouze v příjmové místnosti nebo v prostoru k tomu určeném.

(2) Přijímací lékař lůžkového zařízení je povinen zjistit a zaznamenat v anamnéze důležitá data pro možný vznik nemocniční nákazy a případně provést příslušná vyšetření i s ohledem na aktuální zdravotní stav pacienta. Pokud je s ohledem na stav pacienta přijetí nezbytné, při podezření na počínající infekční onemocnění je třeba provést izolační a bariérová opatření nebo přijímací lékař zajistí přeložení na příslušné oddělení. Obdobná povinnost platí i pro ordinace praktických lékařů, odborných lékařů a poradny v ambulantních zařízeních. U dětí se zjišťuje, která přenosná onemocnění prodělaly a zda jsou řádně očkovány.

(3) Nemocní se umísťují ve zdravotnickém zařízení podle epidemiologických hledisek, zdravotního stavu a způsobu nebo rozsahu péče.

(4) Oděv a obuv pacientů se ukládají v centrální šatně, popřípadě ve skříních v pokojích. Na pracovištích intenzivní péče je zakázáno ukládat oděv a obuv pacientů ve skříních v pokojích.

§ 6

Ošetřování nemocných

(1) Při ošetřování, vyšetřování a léčení musí zdravotní pracovníci dodržovat tato opatření:

- a) nosit čisté osobní ochranné pracovní prostředky vyčleněné pouze pro vlastní oddělení; při práci na jiném pracovišti jsou povinni používat jen osobní ochranné pracovní prostředky tohoto pracoviště;
- b) přistupovat k vyšetřování a léčení až po omytí rukou; dezinfekci rukou provést vždy po styku s infekčním pacientem, s biologickým materiálem, použitým prádlem; k utírání rukou používat jednorázový materiál;
- c) využívat při ošetřování nemocných bariérové ošetrovací techniky, která je zásadně používána na všech pracovištích neodkladné a intenzivní péče; pacientům individualizovat všechny pomůcky pro osobní hygienu a dále teploměry, misky a močové lahve, které musí být pro celou dobu pobytu pacienta totožné;
- d) používat pouze sterilní nástroje a pomůcky k parenterálním zákrokům; u endoskopů a jiných optických přístrojů zajistit alespoň vyšší stupeň dezinfekce;
- e) chránit se během operačních výkonů ochranným oděvem určeným jen pro toto pracoviště, čepicí, ochrannou maskou, která kryje nos i ústa a steril-

- ními rukavicemi; sterilní ochrannou masku a rukavice používat u všech výkonů, kde je porušována nebo již porušena integrita kůže, provedena komunikace s tělesnými dutinami, případně nefyziologický vstup do organismu; ochranné pomůcky individualizovat pro každého pacienta, odkládat je ihned po výkonu;
- f) při odběru biologického materiálu používat povinně gumové nebo PVC rukavice; biologický materiál ukládat do standardizovaných nádob a do dekontaminovatelných přepravek; rukavice použít jen jednou;
- g) nečistit použité nástroje a pomůcky, zvláště kontaminované krví, bez předchozí dekontaminace dezinfekčními přípravky s virucidním účinkem; jednoučelové stříkačky a jehly likvidovat vcelku bez oddělování. Jehly lze likvidovat pouze ve speciální pomůcce nebo přístroji;
- h) předcházet nemocničním nákazám co nejkratší dobou hospitalizace; u pacientů zajistit dostatečnou podporu oxidace tkání, cirkulace a výživy tkání;
- i) věnovat zvýšenou pozornost osobám s rizikovými faktory, jako jsou např. imunodefience, invazivní výkony, operace, řízené dýchání, hemoperfuze, hemodialýza, diabetes mellitus, zhoubný novotvar, věk nad 60 let, kardiovaskulární onemocnění a obezita; zajišťovat léčení imunostimulací, imunomodulací a profylaktickým nebo peroperačním podáváním antibiotik;
- j) dohlížet na dodržování zásad hygieny u pacientů, zajišťovat řádnou hygienickou očistu před výkony, operacemi a po nich, pobyt a pohyb pacientů v zařízení zabezpečovat i z protiepidemického hlediska oddělováním pacientů dle rizika, popřípadě přenosu nákazy;
- k) řídit návštěvy u pacientů s ohledem na provoz, charakter oddělení a stav pacienta v době, kterou určí lékař; na pracovištích intenzivní péče, chirurgických a gynekologicko-porodnických je zakázáno umísťovat květiny v kořenáčích nebo řezané.
- a) pro výrobu pokrmů používat suroviny a polotovary zdravotně nezávadné; pro přípravu novorozenecké a kojenecké stravy lze používat jen vodu, která splňuje požadavky na kvalitu vody pro kojení,²⁾ případně balenou vodu s označením „vhodné pro přípravu kojenecké stravy“;
- b) rozpracované suroviny a polovýrobky nepřipravovat do zásoby;
- c) suroviny tepelně upravovat tak, aby došlo k devitalizaci mikroorganismů, u tekutých pokrmů a ostatních hotových pokrmů musí být teplota v jádru nejméně 95 °C po dobu 5 minut nebo 90 °C 10 minut, 80 °C 20 minut, 70 °C 30 minut;
- d) podávat hotové pokrmy bezprostředně po dohotovení, nejpozději 3 hodiny po ukončení tepelné úpravy; po celou dobu přepravy a výdeje nesmí klesnout teplota pod 65 °C;
- e) při výrobě pokrmů dodržovat technologické postupy, dbát aby nedocházelo ke křížení čistých a nečistých provozů, surovin a pokrmů;
- f) nepodávat pokrmy z tepelně neopracovaných mas a vajec;
- g) při finální úpravě vyloučit přímý styk s rukama pracovníků použitím vhodných pomůcek a náčiní;
- h) mytí použitého nádobí od pacientů oddělit od mytí nádobí provozního a transportních nádob;
- i) pokud je prováděno mytí přepravních nádob v kuchynkách, v umývárně centrální kuchyně provést ještě výplach horkou vodou nebo parou;
- j) nádobí na infekčních odděleních mýt a dezinfikovat podle schváleného sanitačního řádu; transportní nádoby zřetelně označit;
- k) k rozvozu stravy vyčlenit vozidla, u kterých se pravidelně čistí ložný prostor po každém rozvozu;
- l) nezajišťovat stravovací provoz pomocí pacientů;
- m) novorozeneckou a kojeneckou stravu připravovat v mléčných kuchyních a podávat vždy čerstvou; pro noční krmení ji lze uchovávat nejdéle 8 hodin v chladničce; plnit ji do sterilních lahviček a distribuovat v uzavřených hygienicky vyhovujících přepravečkách;
- n) pro transport na dislokovaná pracoviště a pro noční krmení ihned po naplnění výživu zchladit na 10 °C;
- o) pracoviště pověřená sběrem a ošetřováním mateřského mléka jsou povinna kontrolovat jeho kvalitu a zdravotní nezávadnost; mléko je nutno pasteurizovat při 63 - 65 °C po dobu 30 minut a po zchlazení za podmínek podle písmena n) uložit do

§ 7

Manipulace se stravou

(1) Hygienické požadavky na provoz zařízení a stravovací režim upravují zvláštní předpisy.¹⁾ O způsobu výživy pacienta rozhoduje lékař.

(2) Základní výživa zahrnuje diety připravované ve stravovacích provozech včetně nutričně definované tekuté výživy a výživu mateřským mlékem. K přípravě výživy je nutno

¹⁾ Směrnice č. 72/1987 sb. Hygienické předpisy sv. 64 o hygienických požadavcích na zřizování a provoz zařízení společného stravování.

²⁾ ČSN 56 7858 Kojenecká voda.
ČSN 75 7111 Pitná voda.

ledničky; takto ošetřené mléko musí být spotřebováno do 3 dnů;

- p) tekutou výživu podávanou per os a gastrickou sondou připravovat podle schválených receptur na samostatných pracovištích;
- q) tekutou perorální výživu podávat zásadně čerstvou, na ni se vztahují stejné požadavky jako na běžné diety;
- r) tekutou výživu aplikovanou gastrickou sondou konzervovat varem 30 minut;
- s) konzervaci a skladování tekuté výživy provádět jen se souhlasem a podle podmínek uložených hygienickou službou;
- t) při odběru vzorků pokrmů a jejich uschovávání postupovat podle zvláštních předpisů;³⁾ u diet s prodlouženou dobou skladování (konzervovaná tekutá výživa) musí být vzorky uschovávány 48 hodin po uplynutí této doby;
- u) zbytky jídel z oddělení ukládat do odpadních nádob a neprodleně odstranit z oddělení do centrálního skladu krmného odpadu; zbytky jídel z infekčních oddělení je zakázáno sbírat pro krmné účely; jejich likvidace se řídí schváleným sanitacním řádem;
- v) vypracovat pro jednotlivé stravovací provozy a pracoviště sanitacní řád upravující formy provádění účinné sanitace, včetně ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace.

(3) Léčebná výživa aplikovaná enterální sondou a parenterální výživa podléhá předpisům o léčivech.

§ 8

Manipulace s prádlem

(1) Praní prádla ze zdravotnických zařízení upraví zvláštní předpis.

(2) Výměna lůžkovin se provádí podle potřeby, nejméně jednou týdně, vždy po kontaminaci a po operačním výkonu nebo převazu.

(3) V ambulantním provozu se pro vyšetřovací stoly, lehátka a lůžka používá jednorázový materiál.

§ 9

Úklid

(1) Úklid všech prostor se provádí denně na vlhko. Na operačních a zákrokových sálech a prostorách, kde

jsou prováděny invazivní výkony, vždy před začátkem operačního programu a vždy po každém pacientovi. Na pracovištích intenzivní péče, v místnostech, kde je prováděn odběr biologického materiálu, v laboratořích a dětských odděleních všech typů se provádí třikrát denně.

(2) Na standardních odděleních lze používat běžné detergenty. V provozech intenzivní péče, na operačních a zákrokových sálech, na chirurgických a infekčních pracovištích, v laboratořích a tam, kde je prováděn odběr biologického materiálu a invazivní výkony, na záchodech a v koupelnách a na dalších pracovištích stanovených provozním řádem se používají běžné detergenty s dezinfekčními přípravky.

(3) Každé pracoviště má vyčleněny podle účelu použití vlastní úklidové pomůcky nebo úklidové stroje, výjimkou jsou pouze standardní ambulantní a lůžková oddělení stejného typu a charakteru pacientů.

(4) Při kontaminaci prostor a ploch biologickým materiálem se provede okamžitá dezinfekce prostor, dekontaminace potřísněného místa překrytím mulem nebo papírovou vatou namočenou v účinném dezinfekčním roztoku. Po expozici se očistí obvyklým způsobem. Použité postele a matrace jsou dezinfikovány buď v pokoji omytím dezinfekčním prostředkem nebo dekontaminovány v centrální úpravě lůžek.

(5) Malování se provádí jednou ročně, při znečištění stěn biologickým materiálem ihned po dezinfekci a omytí. Stavební činnost za provozu je zakázána.

§ 10

Odpady

(1) Veškerý odpad z pracovišť zdravotnických zařízení se odstraňuje denně. Nebezpečný odpad⁴⁾ se ukládá do oddělených krytých nádob, nejlépe spalitelných, případně uzavíratelných plastových vaků. Drobný odpad včetně jednorázových jehel se ukládá do pevnostenných i spalitelných obalů bez další manipulace.

(2) Biologický odpad, například odejmuté části orgánů, amputované části končetin, žlázy s vnitřní sekrecí a některé sekrety a exkrety, například žaludeční a střevní šťávy obsahu biliodigestivních a enterokutánních píštělí a jiných substancí, se ukládá jako nebezpečný odpad stanoveným způsobem, vždy po informaci osoby, z níž odpad pochází nebo jejího odpovědného zástupce. Je třeba zabránit zneužití biologického odpadu.

³⁾ Příloha č. 4 směrnice č. 72/1987 sb. Hygienické předpisy sv. 64 o hygienických požadavcích na zřizování a provoz zařízení společného stravování.

⁴⁾ § 2 odst. 2 a 3 zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech.

(3) Nakládání s odpady upravuje zvláštní právní předpis.⁵⁾

Zásady provádění sterilizace, dezinfekce, dezinsekce a deratizace

§ 11

Sterilizace a dezinfekce

(1) Sterilizaci a desinfekci provádějí zdravotničtí pracovníci, kteří absolvovali zvláštní školení, přitom se řídí postupy podle odstavce 2.

(2) Používané postupy a prostředky musí být schváleny hlavním hygienikem České republiky, který stanoví jejich seznam a aktualizaci.

(3) Sterilizací se rozumí souhrn opatření, při kterých se usmrcují nebo odstraňují z předmětů všechny mikroorganismy, včetně spór, hub, helmintů a jejich vajíček.

(4) Vyšší stupeň dezinfekce je postup dříve nazývaný chemická sterilizace (ponoření do roztoku Persterilu, glutaraldehydu apod.).

(5) Dezinfekcí se rozumí soubor opatření sloužících ke zneškodňování mikroorganismů pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů, která mají přerušit cestu nákazy od zdroje k vnímavému jedinci.

(6) Druhy sterilizace a dezinfekce a způsob jejich provádění jsou stanoveny v příloze č. 1, která je součástí této vyhlášky.

§ 12

Dezinsekce a deratizace

(1) Dezinsekce je pro účely této vyhlášky soubor opatření, jejichž cílem je potlačení obecně škodlivých

a epidemiologicky významných členovců. Deratizace je pro účely této vyhlášky soubor opatření k potlačení obecně škodlivých a epidemiologicky významných hlodavců.

(2) S ohledem na možné šíření nemocničních nákaz a dalších infekčních onemocnění jsou zdravotnická zařízení všech typů povinna provádět pravidelnou dezinsekcí, deratizací podle potřeby, popřípadě podle pokynů příslušného orgánu hygienické služby; provádění dezinsekce a deratizace může být zajištěno též prostřednictvím specializovaných organizací.

(3) Způsob provádění ochranné dezinsekce a deratizace je stanoven v příloze č. 2, která je součástí této vyhlášky.

§ 13

Kontrola dodržování hygienických a protiepidemických zásad a hygienický dozor

(1) Každé zdravotnické zařízení je povinno provádět kontrolu hygienických a protiepidemických zásad, včetně registrace a analýzy nemocničních nákaz, jejich hlášení a vedení dokumentace. V ambulantních zdravotnických zařízeních smí provádět kontrolu střední zdravotnický pracovník (zdravotní sestra nebo asistent hygienické služby), v lůžkových zařízeních lékař a střední zdravotnický pracovník a v zařízeních nad 300 lůžek lékař se specializací v oboru epidemiologie.

(2) Hygienická služba provádí ve zdravotnických zařízeních státní zdravotní dozor a odborně vede zdravotnické pracovníky v problematice nemocničních nákaz.

§ 14

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

MUDr. Bojar CSc. v. r.

⁵⁾ Zákon č. 238/1991 Sb.

Druhy sterilizace a dezinfekce a způsob jejich provádění

Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnických zařízeních jsou výkony, které provádějí proškolení zdravotničtí pracovníci.¹⁾ Používané postupy a prostředky musí být schváleny hlavním hygienikem České republiky.

Podle stupně odstranění mikroorganismů z prostředí a předmětů se rozlišují následující postupy:

I. STERILIZACE

Sterilitu předmětů zabezpečují schválené fyzikální a chemické sterilizační postupy, které umožňují jejich sterilizaci ve vhodných obalech chránících vysterilizovaný materiál před sekundární kontaminací.

1. Druhy sterilizace

A) fyzikální sterilizace

(1) Nasycená vodní pára pod tlakem v tlakových přístrojích při následujících parametrech:

Teplota (°C)	Tlak		Přetlak		Steril. expozice (min.)
	kPa	(atm)	kPa	(atp)	
115	170	1,7	70	0,7	35
120	200	2,0	100	1,0	20
125	240	2,4	140	1,4	15
134	300	3,0	200	2,0	10

Podle mezinárodní soustavy jednotek (SI) se tlak uvádí pouze v jednotkách pascal (1 atm = 0,1 MPa = 100 kPa, 1 atp = 0,2 MPa = 200 kPa). Protože na dosud používaných manometrech jsou udávány hodnoty přetlaku také v kPa, musí být při převodu atp nebo kPa/cm² na kPa (MPa) zřejmé, že se jedná o přetlak. Sterilizační expozice je doba od dosažení požadovaného tlaku a teploty ve sterilizačním prostoru do zastavení přívodu páry do tohoto prostoru. Tento postup je vhodný pro sterilizaci předmětů z kovu, skla, keramiky, kameniny, porcelánu, textilu, gumy, plastů odolných sterilizačním teplotám. Při sterilizaci léčiv a pomocných látek je nutno postupovat podle Českoslo-

venského lékopisu – čtvrtého vydání, ve znění pozdějších předpisů.²⁾

(2) Zahřívání v horké vodě se provádí pod tlakem 250 kPa (přetlak 150 kPa) od dosažení teploty 125 °C po dobu 20 minut. Platí pro sterilizaci chirurgických nástrojů k okamžitému použití.

(3) Horkovzdušná sterilizace se provádí v horkovzdušných sterilizátorech při následujících parametrech:

Teplota °C	Sterilizační expozice v minutách
160	60
170	30
180 a více	20

Uvedené hodnoty platí pro přístroje s nucenou cirkulací vzduchu. U přístrojů bez nucené cirkulace vzduchu je nutné sterilizační expozici zdvojnásobit. Je-li objem jejich pracovního prostoru větší než 5 litrů, nelze tyto přístroje používat. Teploty do 160 °C lze používat pouze k sušení skla. Sterilizační expozice se počítá od doby dosažení sterilizační teploty. Tento postup je vhodný pro sterilizaci předmětů z kovu, skla, porcelánu a kameniny. Při sterilizaci materiálů špatně tepelně vodivých nebo většího objemu (mastí, prášků, apod.) se postupuje podle Československého lékopisu – čtvrtého vydání, ve znění pozdějších předpisů.²⁾

(4) Radiační sterilizace se provádí ve speciálních radiačních centrech. Používá se pouze v průmyslové výrobě pro nový, popřípadě exspirovaný materiál. Obvyklá sterilizační dávka záření je 25 kGy.

(5) Frakcionovaná sterilizace, tyndalizace a mikrobiální filtrace jsou metody používané při sterilizaci roztoků.

B) chemická sterilizace

(1) Sterilizace formaldehydem se provádí v přístrojích při teplotě 60 °C – 80 °C a parametrech stanovených výrobcem a schválených ministerstvem zdra-

¹⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 91/1984 Sb., o opatřeních proti přenosným nemocem, ve znění vyhlášky ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR č. 204/1988 Sb.
Nařízení vlády ČSR č. 192/1988 Sb., o jech a některých jiných látkách škodlivých zdraví, ve znění nařízení vlády ČR č. 182/1990 Sb. a č. 33/1992 Sb.

²⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 10/1987 Sb., o závaznosti Československého lékopisu – čtvrtého vydání v České socialistické republice, ve znění vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČR č. 62/1990 Sb. a vyhlášky ministerstva zdravotnictví ČR č. 376/1991 Sb.

votnictví České republiky. Tento postup je určen pro termolabilní předměty, které nesnesou fyzikální sterilizaci uvedenou v oddíle I části 1 písmeno A) odst. 1 až 3.

(2) Sterilizace etylenoxidem se provádí ve speciálních tlakových přístrojích při teplotě 55 °C a parametrech stanovených výrobcem a schválených ministerstvem zdravotnictví České republiky. Tento postup je určen pro sterilizaci termolabilních předmětů. Po sterilizaci se musí všechny předměty řádně odvětrat (ve speciálních odvětrávacích skříních při teplotě 55 °C

trvá odvětrávání 24 hodin, za atmosférických podmínek při teplotě nad 15 °C trvá minimálně 72 hodin, u předmětů z gumy a plastů minimálně 7 dnů).

2. Obalové materiály

Předměty se do sterilizačních přístrojů vkládají ve schválených obalech. Pro materiál sterilizovaný v různých obalech za předpokladu těsnosti a nepropustnosti obalu a správného skladování platí následující expirační doba:

Obalový materiál	Metoda sterilizace	Expirační doba	Poznámka
bubny, kazety, dózy	nasycená vodní pára pod tlakem	48 hodin	
Lukasterik (sáčky, papír)		4 týdny 3 měsíce	při provizorním uzavření (kancel. spona, sešíváčka) při uzavření lepením nebo při dvojitěm obalu
Kombinovaný obal (papír-fólie)		6 měsíců	zatavení
dózy, kazety alobal	horkovzdušná sterilizace	48 hodin 48 hodin	
kombinovaný obal (papír-fólie) fólie (0,05 mm)	radiační sterilizace	6 měsíců	zatavení expir. doba platí pro resterilizaci Pro originální balení z výroby platí expirace stanovená výrobcem.
Lukasterik sáčky	formaldehydová sterilizace	3 měsíce	uzavřené lepením nebo při dvojitěm obalu
kombinovaný obal (papír-fólie)		6 měsíců	zatavení
polyetylenová fólie (0,05 mm)		6 měsíců	fólie nesmí před použitím vykazovat zjevné známky změny povrchu
kombinovaný obal (papír-fólie)	etylenoxidová sterilizace	6 měsíců	zatavení
polyetylenová fólie (0,05 mm)		6 měsíců	zatavení

Všechny obalové materiály je nutno po otevření přesterilizovat do 24 hodin.

Obaly musí být označeny datem sterilizace, obaly s expirační dobou delší než 48 hodin i datem expirace. Při transportu a uchovávání sterilizačního materiálu je nutné zabezpečit sterilizační obaly před poškozením (např. transportními obaly). Veškerá manipulace se ste-

rilním materiálem a nástroji, které byly vyjmuty z obalu či nádoby, se provádí za aseptických podmínek.

3. Předsterilizační příprava předmětů

Všechny předměty určené ke sterilizaci musí být důkladně mechanicky očištěny, usušeny a opatřeny

vhodným obalem. U předmětů kontaminovaných biologickým materiálem, zejména krví, je nutno před etapu mytí zařadit dezinfekci vhodným virucidním prostředkem.

4. Kontrola sterilizace a sterility

Kontroly jsou prováděny podle standardních metodik stanovených hlavním hygienikem České republiky. Kontroly účinnosti sterilizačních přístrojů jsou prováděny:

- a) bioindikátory
 - aa) ihned po instalaci přístroje,
 - ab) při periodických kontrolách v centrálních sterilizacích a sterilizačních centrech alespoň jednou měsíčně,
 - ac) v ostatních provozech po 200 sterilizačních cyklech, minimálně však jednou za rok,
 - ad) při mimořádných kontrolách a pochybnostech o sterilizační účinnosti;
- b) fyzikálně-chemickými indikátory

V lůžkové složce, v centrálních sterilizacích a sterilizačních centrech se vede záznam o každé provedené sterilizaci.

II. VYŠŠÍ STUPEŇ DEZINFEKCE

Vyšší stupeň dezinfekce zaručuje usmrcení všech mikrobů (bakterie, viry, houby a bakteriální spóry), usmrcení ostatních mikroorganismů (cysty prvoků, vajíčka helmintů apod.) tyto postupy nezaručují. Zahrnouje postupy, které byly dosud zařazeny pod pojem chemická sterilizace v roztocích. Při dekontaminaci předmětů se postupuje jako při předsterilizační přípravě podle oddílu I části 3. Doporučený postup je ponoření do některého z uvedených roztoků doporučených přípravků:

- a) Glutaraldehyd ve 2 % koncentraci aktivovaný 0,3 % NaHCO_3 při expozici 2 až 3 hodiny,
- b) Sekusept forte v koncentraci 1,5 % při expozici 6 hodin po předchozí dezinfekci v přípravku Sekusept pulver,
- c) Persteril v 0,5 % koncentraci při expozici 10 minut.

Ve všech případech je po dezinfekci nutný oplach sterilní destilovanou vodou nebo fyziologickým roztokem. Tyto postupy jsou určeny pro termolabilní pomůcky a pro přístroje s optikou, které nemohou být sterilizovány některou ze sterilizačních metod uvedených v oddílu I.

III. DEZINFEKCE

Dezinfekce je zdravotnickým výkonem, který se

provádí indikovaně jako součást protiepidemického režimu, v každém zdravotnickém zařízení.

1. Fyzikální metody dezinfekce

- a) Var za atmosférického tlaku po dobu 30 minut.
- b) Var v přetlakových hrncích (např. KUKTA) po dobu 20 minut.
- c) Dezinfekce v mycích, pracích a parních přístrojích při teplotě vyšší než 90 °C. Postupuje se podle návodu výrobce.
- d) Různé formy UV záření (germicidními zářivkami, přístroji apod.). Jejich provoz se řídí doporučením výrobce.
- e) Jiné fyzikální metody dezinfekce: filtrace, žíhání, spalování, vyklepávání, slunění apod. se používají za speciálních podmínek.

2. Metody chemické dezinfekce

Při provádění chemické dezinfekce je nutné dodržovat následující zásady:

- a) dezinfekční roztoky se připravují pečlivým odměřením (odvážením) dávek příslušného dezinfekčního prostředku a vody, bezprostředně před použitím. Pokud se některé roztoky připravují do zásoby, označují se datem přípravy a respektuje se doba jejich použitelnosti,
- b) zlepšení účinnosti některých dezinfekčních přípravků lze dosáhnout zvýšením teploty dezinfekčního roztoku (u chlorových, fenolových a kvaterních amoniových sloučenin na 50 °C – 60 °C, u jodových přípravků na 35 °C,
- c) při přípravě dezinfekčních roztoků se vychází z toho, že jejich názvy jsou slovní známky a přípravky se považují za 100 %. Z toho vychází další ředění roztoků, které se nevztahuje na obsah účinné látky. Při přípravě roztoků glutaraldehydu je nutno vycházet z obsahu účinné látky, protože dodávané roztoky obsahují různé množství glutaraldehydu (Glutaraldehydum solutium 25 % nebo 50 %, přípravky Gludesin, Cidex, Aldesan a další obsahují 2 % glutaraldehydu a dále se proto neředí). Pracovní roztoky musí obsahovat 2 % glutaraldehydu aktivovaného 0,3 % NaHCO_3 ,
- d) u předmětů a povrchů kontaminovaných biologickým materiálem nebo v ohnisku nákaz se provádí nejdříve dezinfekce, potom čištění. Při dezinfekci a čištění předmětů a ploch znečištěných biologickým materiálem lze obě etapy spojit a použít dezinfekční přípravky s mycími a čistícími vlastnostmi nebo použít dezinfekční prostředky s přísadou saponátů,
- e) plochy a předměty znečištěné biologickým materiálem (krev, hnus, sputum, výměty) je nutno ihned dezinfikovat přípravkem s virucidním účinkem, jehož účinnost nesnižuje přítomnost bílko-

vin. Předměty se do dezinfekčního roztoku ponoří a plochy se překryjí papírovou vatou namočenou do dezinfekčního roztoku. Doporučuje se použít Persteril, Chloramin B, aldehydy apod.,

- f) v dezinfekčním režimu zdravotnických pracovišť je nutné respektovat zásadu střídání dezinfekčních přípravků k zabránění možného vzniku odolnosti mikrobů vůči přípravku dlouhodobě používanému. Například při používání fenolových sloučenin nebo přípravků na bázi kvarterních amoniových sloučenin se zařazují tzv. persterilové nebo chloraminové dny,
- g) předměty určené ke spálení je nutné ukládat do nepropustných spalitelných obalů, ve kterých je materiál spalován.

IV. MECHANICKÁ OČISTA

Mechanická očista je soubor postupů vedoucích ke snížení počtu mikroorganismů.

K mechanické očistě se používají roztoky čistících prostředků v koncentracích doporučených výrobcí, rozpuštěné v co nejteplejší vodě, případně se používají čistící přípravky s dezinfekčním působením, klasické ruční pomůcky, mycí a čistící nástroje, tlakové pistole, ultrazvukové přístroje apod. Všechny pomůcky a přístroje je nutné udržovat v čistotě, použité úklidové pomůcky je nutné dezinfikovat a usušit.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 207/1992 Sb.

Způsob provádění ochranné dezinfekce a deratizace

K dezinfekci a deratizaci lze používat pouze přípravky schválené hlavním hygienikem České republiky.

Pokud technologické a pracovní postupy nejsou součástí technických norem přípravků, popřípadě návodů k použití rozhodují o postupu orgány hygienické služby.

1. **Ochranná dezinfekce** se provádí metodami chemickými, fyzikálními a biologickými. Patří k nim i všechna opatření, která brání množení a šíření škodlivých nebo obtížných členovců (odstraňování odpadků, mechanická a technická opatření proti vzniku členovců apod.). Dezinfekční prostředky je nutno používat s přihlédnutím k jejich toxicitě, k prostředí, v němž

jsou použity, a k riziku vzniku nebo stupni rezistence vůči nim. Při provádění dezinfekčních zásahů se musí dodržovat všechna bezpečnostní a hygienická opatření předepsaná výrobcem.

2. **Ochranná deratizace** se provádí metodami chemickými, fyzikálními a mechanickými. Její součástí je zejména zajištění objektu proti vnikání hlodavců, znečištění jejich zahníždění se v objektech, odstranění zdrojů potravy a vody atd. Deratizační prostředky je nutno používat s přihlédnutím k jejich toxicitě a k prostředí, v němž mají být použity. Při provádění deratizačních zásahů se musí dodržovat všechna bezpečnostní a hygienická opatření předepsaná výrobcem.

208

VYHLÁŠKA

ministerstva zdravotnictví České republiky

ze dne 16. dubna 1992

o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení

Ministerstvo zdravotnictví České republiky stanoví podle § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona České národní rady č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.), a podle § 4 odst. 2 písm. b) zákona České národní rady č. 160/1992 Sb.,

o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních:

§ 1

(1) Technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení musí odpovídat druhu a rozsahu poskytované

zdravotní péče, hygienickým a dalším obecně závazným právním předpisům.¹⁾

(2) Zdravotnické zařízení musí

- a) tvořit provozně uzavřený celek,
- b) být umístěno tak, aby k němu byl umožněn příjezd motorových vozidel,
- c) umožňovat z hlediska stavebně technického řešení přehledné, krátké a snadné spojení jednotlivých částí zdravotnického zařízení,
- d) mít zajištěno ve vnitřních prostorách mikroklimatické podmínky; místnosti, které mají povahu trvalého pracoviště nebo pobytu, musí být větratelné okny; ostatní místnosti s trvalým pobytem osob a bez přirozeného větrání musí být vybaveny klimatizací; další místnosti, které nelze větrat okny, musí být opatřeny zařízením pro nucené nebo přirozené větrání,

- e) být vybaveno pouze přístrojovou zdravotnickou technikou, jejíž použití bylo schváleno podle zvláštních předpisů.²⁾

§ 2

Základní technické a věcné vybavení je uvedeno

- a) pro základní zdravotnická zařízení ambulantní péče, pro lékárny základního typu v příloze, která je součástí této vyhlášky,
- b) pro ostatní zdravotnická zařízení v typizačních směrnících.³⁾

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

MUDr. Bojar CSc. v. r.

¹⁾ Například vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 45/1966 Sb., o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 13/1977 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 59/1972 Sb., o ochraně zdraví před ionizujícím zářením, vyhláška SK VTIR č. 53/1985 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu, vyhláška ČÚBP č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění vyhlášky ČÚBP a ČBÚ č. 324/1990 Sb. a vyhlášky ČÚBP č. 207/1991 Sb., směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 58/1981 sbírky Hygienických předpisů (svazek 51) o zásadních hygienických požadavcích, o nejvyšších přípustných koncentracích nejzávažnějších škodlivin v ovzduší a o hodnocení stupně jeho znečištění (reg. částka 14/1981 Sb.), směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 67/1985 sbírky Hygienických předpisů (svazek 59) o hygienických požadavcích na výstavbu a provoz radiodiagnostických a radioterapeutických pracovišť (reg. částka 34/1985 Sb.), směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 46/1978 sbírky Hygienických předpisů (svazek 46) o hygienických požadavcích na pracovní prostředí (reg. částka 21/1978 Sb.), ve znění směrnic č. 66/1985 sb. Hygienických předpisů (svazek 58 - reg. částka 16/1985 Sb.) a směrnic č. 66/1985 sb. Hygienických předpisů (svazek 66 - reg. částka 9/1989 Sb.), směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 41/1977 sbírky Hygienických předpisů (svazek 37), nejvyšší přípustné hodnoty hluku a vibrací (reg. částka 4/1977 Sb.).

²⁾ § 62 odst. 3 písm. b) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.).

³⁾ § 70 odst. 1 písm. e) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.).

§ 4 odst. 1 a § 18 odst. 1 vyhlášky FMTIR č. 95/1977 Sb., o typizaci ve výstavbě.

Příloha k vyhlášce č. 208/1992 Sb.

ZÁKLADNÍ ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ AMBULANTNÍ PÉČE**SPOLEČNÁ USTANOVENÍ
PRO ZÁKLADNÍ ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ
AMBULANTNÍ PÉČE**

(1) Základními zdravotnickými zařízeními ambulantní péče jsou ambulantní zdravotnická zařízení:

- A) praktického lékaře pro dospělé,
- B) praktického lékaře pro děti a dorost,
- C) ženského lékaře,
- D) zubního lékaře.

(2) Základní zařízení ambulantní péče tvoří soubor prostorů, jejichž technické a věcné vybavení umožňuje poskytovat kvalifikovanou ambulantní léčebnou a preventivní péči.

(3) Ambulantní zařízení se skládá ze základních místností, které tvoří nezbytný, provozně uzavřený celek, a místností vedlejších, které tento celek doplňují.

(4) Základními místnostmi jsou ordinace, čekárna a záchod pro pacienty.

- a) **Ordinace** je řešena buď jako jedna místnost, t. j. společné pracoviště pro lékaře a sestru, nebo samostatná ordinace lékaře a přípravná, ve které je hlavní pracoviště sestry.

V ordinaci se zřizuje pro pacienta svlékací kout nebo může být průchozí svlékací box mezi čekárnou a ordinací.

Mezi ordinací a přípravnou musí být přímé spojení dveřmi.

- b) **Čekárna** musí provozně navazovat na přípravnou nebo ordinaci.

Velikost čekárny je dána organizací práce lékaře. V průměru se počítá s pěti čekacími místy

pro pacienty. Plocha čekárny nesmí klesnout pod 10 m². Kde lze předpokládat větší kumulaci pacientů v krátkém časovém úseku, je nutno plochu přiměřeně zvětšit.

- c) **Záchod pro pacienty** musí mít předsín s umývadlem. V případě, že je přístupný z chodby nebo zádveří, lze jej výjimečně zřídit bez předsíně. Kabina pak musí být vybavena umývadlem.

Záchod má být řešen tak, aby byl přístupný i pro pacienty s omezenou pohyblivostí.

U ženského lékaře musí být vybaven záchodovou mísou a bidetem (hygienický box).

Dveře záchodu musí být otevírány směrem ven.

- (5) Vedlejší místnosti (např. příruční sklad materiálu, úklidová komora, záchod, umývárna a šatna zaměstnanců) se umísťují tak, aby byly co nejbližší místnostem základním. Mohou být společné pro více zdravotnických zařízení.

- (6) Kromě základních a vedlejších místností může být základní ambulantní zařízení doplněno o další provozní místnosti, jejichž velikost a vybavení je nutno určit individuálně, podle předpokládaného rozsahu poskytovaných služeb.

- (7) Vstup do objektu základního zařízení ambulantní péče může být společný s jiným zdravotně nezávadným provozem (obytný dům apod.). U nově budovaných objektů musí být řešen bezbariérově vodorovnými komunikacemi, rampou nebo výtahem. Při zřizování základních ambulantních zařízení ve stávajících objektech, kde nelze bezbariérový vstup přiměřeně technicky řešit, musí být o nemocné s omezenou pohyblivostí postaráno náhradním způsobem (návštěvní službou apod.).

**POŽADAVKY NA MINIMÁLNÍ PLOCHY MÍSTNOSTÍ JEDNOTLIVÝCH ZÁKLADNÍCH
ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ AMBULANTNÍ PÉČE A NA JEJICH NEZBYTNÉ
VYBAVENÍ LÉKAŘSKOU TECHNOLOGIÍ A NÁBYTKEM****A) Ambulantní zdravotnické zařízení praktického lékaře pro dospělé****Plochy místností**

1) Základní místnosti:
ordinace ¹⁾ nebo | m ²
20,0 |
|---|------------------------|

ordinace s přípravnou ¹⁾	18,0 a 16,0
čekárna	10,0
záchod pro pacienty (min. rozměry
1,4 × 1,4 m)	2,0
předsín záchodu (min. rozměry
1,4 × 1,4 m) nebo	2,0

¹⁾ Ordinační prostory je možno řešit jako společné pracoviště pro lékaře a sestru nebo jako dvě samostatné místnosti.

záchod pro pacienty s předsíní ²⁾	1,2 a 1,2
- 2) Vedlejší místnosti:
příruční sklad materiálu ³⁾	2,0
úklidová komora ³⁾	1,5
záchod zaměstnanců	0,9
šatna zaměstnanců	3,0
umývárna zaměstnanců	1,5
- 3) Další provozní místnosti mohou být zřízeny podle potřeby (např. pracovna lékaře, rehabilitační místnost, fyzikální vyšetřovna, příruční laboratoř, kancelář).

Vybavení lékařskou technologií a nábytkem

- a) Ordinance (společné pracoviště lékaře a sestry):
1. stůl pro lékaře se dvěma místy k sezení (lékař, pacient)
 2. lehátko vyšetřovací (stůl) s minimální výškou 60 cm se svítidlem a odkladním mobilním stolem
 3. optotypy a váha s výškoměrem
 4. stolek pro administrativní práce sestry a skříň na evidenční záznamy
 5. stolky (pracovní plochy) pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření
 6. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
 7. skříň a chladnička na uložení léků a zdravotnického materiálu
 8. dřez
 9. umývadlo

b) Ordinance s přípravnou:

Ordinance

1. stůl pro lékaře se dvěma místy k sezení (lékař, pacient)
2. lehátko vyšetřovací (stůl s minimální výškou 60 cm se svítidlem a odkladním mobilním stolem)
3. optotypy
4. umývadlo

Přípravná

1. stůl pro administrativní práce sestry se dvěma místy k sezení a skříň na evidenční záznamy
2. stolky (pracovní plochy) pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření
3. váha s výškoměrem

4. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
5. skříň a chladnička na uložení léků a zdravotnického materiálu
6. dřez
7. umývadlo

c) Čekárna:

1. minimálně pět míst k sezení pacientů
2. věšák na odložení svrchního oděvu.

B) Ambulantní zdravotnické zařízení praktického lékaře pro děti a dorost

Plochy místností

1) Základní místnosti:	m ²
ordinace ⁴⁾ nebo	20,0
ordinace s přípravnou ⁴⁾	18,0 a 16,0
čekárna ⁵⁾	15,0
záchod pro pacienty (min. rozměry 1,4 × 1,4 m)	2,0
předsín záchodu (min. rozměry 1,4 × 1,4 m) nebo	2,0
záchod pro pacienty s předsíní ²⁾	1,2 a 1,2
- 2) Vedlejší místnosti:
příruční sklad materiálu ³⁾	2,0
úklidová komora ³⁾	1,5
záchod zaměstnanců	0,9
šatna zaměstnanců	3,0
umývárna zaměstnanců	1,5
- 3) Další provozní místnosti mohou být zřízeny podle potřeby (např. pracovna lékaře, vyšetřovací boxy, příruční laboratoř, kočárkárna, další čekárna pro děti podezřelé z infekčního onemocnění).

Vybavení lékařskou technologií a nábytkem

- a) Ordinance (společné pracoviště lékaře a sestry):
1. stůl pro lékaře se dvěma místy k sezení (lékař, pacient)
 2. lehátko vyšetřovací (stůl) s minimální výškou 60 cm se svítidlem a odkladním mobilním stolem
 3. stůl přebalovací s váhou pro kojence
 4. optotypy a váha s výškoměrem
 5. stolek pro administrativní práce sestry a skříň na evidenční záznamy
 6. stolky (pracovní plochy) pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření

²⁾ Zřizuje se pouze tehdy, není-li možno zřídit záchod pro pacienty s omezenou pohyblivostí.

³⁾ Příruční sklad a úklidová komora mohou být nahrazeny skříněmi. Tyto skříně nesmějí být umístěny v ordinaci a přípravně.

⁴⁾ Ordinační prostory je možno řešit jako společné pracoviště pro lékaře a sestru nebo jako dvě samostatné místnosti. Ordinance musí mít přímé spojení s chodbou pro příchod a odchod dětí podezřelých z infekčního onemocnění.

⁵⁾ V průměru se počítá s deseti čekacími místy (pět míst pro pacienty a pět míst pro doprovod).

7. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
8. skříň a chladnička na uložení léků a zdravotnického materiálu
9. dřez
10. umývadlo

b) Ordinance s přípravnou:

Ordinance

1. stůl pro lékaře se dvěma místy k sezení (lékař, pacient)
2. vyšetřovací stůl s minimální výškou 75 cm se svítidlem a odkladním stolem (nebo stůl 60 cm vysoký) a stůl přebalovací
3. optotypy
4. umývadlo

Přípravná

1. stůl pro administrativní práce sestry se dvěma místy k sezení a skříň na evidenční záznamy
2. stůl přebalovací s váhou pro kojence
3. stolky (pracovní plochy) pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření
4. váha s výškoměrem
5. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
6. skříň a chladnička na uložení léků a zdravotnického materiálu
7. dřez
8. umývadlo

c) Čekárna:

1. minimálně deset míst k sezení (pět pro pacienty a pět pro doprovod)
2. věšák na odložení svrchního oděvu.

C) Ambulantní zdravotnické zařízení ženského lékaře

Plochy místností

1) Základní místnosti:	m ²
ordinace ¹⁾ nebo	20,0
ordinace s přípravnou ¹⁾	18,0 a 16,0
čekárna	10,0
svlékáč box ⁶⁾	1,5
hygienický box (min. rozměry 1,4 × 1,8 m)	2,5
předsíní boxu (min. rozměry 1,4 × 1 m) nebo	2,0
hygienický box s předsíní boxu ⁷⁾	1,8 a 1,2
2) Vedlejší místnosti:	
příruční sklad materiálu ³⁾	2,0
úklidová komora ³⁾	1,5
záchod zaměstnanců	0,9
šatna zaměstnanců	3,0

umývárna zaměstnanců 1,5

- 3) Další provozní místnosti mohou být zřízeny podle potřeby (např. pracovna lékaře, příruční laboratoř, rehabilitační místnost, tělocvična pro předporodní přípravu těhotných žen).

Vybavení lékařskou technologií a nábytkem

a) Ordinance (společné pracoviště lékaře a sestry):

1. stůl pro lékaře se dvěma místy k sezení (lékař, pacient)
2. lehátko vyšetřovací s minimální výškou 60 cm se svítidlem a odkladním mobilním stolem
3. stůl vyšetřovací pro gynekologická vyšetření s kolposkopem, sedačkou pro lékaře a pojízdným umývadlem
4. váha s výškoměrem
5. stůl pro administrativní práce sestry a skříň na evidenční záznamy
6. stolky (pracovní plochy) pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření
7. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
8. skříň a chladnička na uložení léků a zdravotnického materiálu
9. dřez
10. umývadlo

b) Ordinance s přípravnou:

Ordinance

1. stůl pro lékaře se dvěma místy k sezení (lékař, pacient)
2. lehátko vyšetřovací s minimální výškou 60 cm se svítidlem a odkladním mobilním stolem
3. stůl vyšetřovací pro gynekologická vyšetření s kolposkopem, sedačkou pro lékaře a pojízdným umývadlem
4. umývadlo

Přípravná

1. stůl pro administrativní práce sestry se dvěma místy k sezení a skříň na evidenční záznamy
2. stolky (pracovní plochy) pro přípravu zdravotnického materiálu a orientačního laboratorního vyšetření
3. váha s výškoměrem
4. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
5. skříň a chladnička na uložení léků a zdravotnického materiálu
6. dřez
7. umývadlo

⁶⁾ V případě, že není možno zřídit, je nutný kout pro svlékání přímo v ordinaci.

⁷⁾ Zřizuje se pouze tehdy, není-li možno zřídit hygienický box pro pacientky s omezenou pohyblivostí.

c) Čekárna:

1. minimálně pět míst k sezení pacientů
2. věšák na odložení svrchního oděvu.

D) Ambulantní zdravotnické zařízení zubního lékaře

Plochy místností

1) Základní místnosti:	m ²
ordinace ⁸⁾ nebo	16,0
ordinace se zubním rtg u křesla ⁹⁾	24,0
čekárna	10,0
záchod pro pacienty (min. rozměry 1,4 × 1,4 m)	2,0
předsín (min. rozměry 1,4 × 1,4 m)	2,0
záchod pro pacienty s předsíní ²⁾	1,2 a 1,2
hygienický box pro očistu úst ¹⁰⁾	1,2
2) Vedlejší místnosti:	
místnost pro zubní rtg ¹¹⁾	6,0
temná komora ¹²⁾	2,0
příruční sklad materiálu ³⁾	2,0
úklidová komora ³⁾	1,5
záchod zaměstnanců	1,9
šatna zaměstnanců	3,0
umývárna zaměstnanců	1,5
3) Další provozní místnosti mohou být zřízeny podle potřeby (např. pracovna lékaře, příruční stomatologická laboratoř, kancelář).	

Vybavení lékařskou technologií a nábytkem

a) Ordinance:

1. stomatologická souprava s křeslem a příslušenstvím, svítidlem, plivátkem, přívodem stlačeného vzduchu a odsáváním
2. skříňky pro uložení nástrojů, pomůcek a odkladní plocha pro odložení použitých nástrojů
3. pracovní plocha pro přípravné a administrativní práce lékaře a sestry
4. sterilizátor, pokud není možnost dodávek z centrální sterilizace nebo smluvně
5. dřez

6. umývadlo
7. rtg přístroj zubní
8. zařízení pro vyvolávání rtg snímků

b) Čekárna:

1. minimálně pět míst k sezení pacientů
2. věšák na odložení svrchního oděvu.

LÉKÁRNA ZÁKLADNÍHO TYPU

(1) Lékárna základního typu je zdravotnické zařízení, kterému je vyhrazena příprava, kontrola, uchování a výdej léčiv, prostředků zdravotnické techniky a dalšího povoleného sortimentu výrobků.¹³⁾

(2) Místnosti lékárny základního typu tvoří jeden provozní celek, ve kterém všechny prostory mají víceúčelovou funkční náplň.

(3) Lékárna základního typu musí mít dva vstupy z venkovního prostoru

a) vstup pro pacienty,

b) vstup pro zaměstnance a příjem zásob.

Vstup pacientů musí být řešen u nově budovaných objektů bezbariérově vodorovnými komunikacemi nebo rampou a musí být opatřen zá dveřím. V lékárnách s pohotovostní službou musí být u vstupu pro pacienty v návaznosti na výdej léčiv zřízeno podávací okénko vybavené elektrickým zvonkem.

Na vstup pro příjem zásob navazuje prostor pro příjem dodávek. Součástí příjmu může být box pro noční příjem zásob, který musí být stavebně oddělen.

(4) Objekt lékárny musí být zabezpečen proti vloupání.¹⁴⁾ Způsob zabezpečení je nutno projednat s příslušným útvarem policie.

(5) Lékárna základního typu musí mít tyto základní místnosti:

- a) výdej léčiv, který slouží k výdeji léčiv a prostředků zdravotnické techniky. Součástí výdeje je čekací prostor pro pacienty,

⁸⁾ Plocha byla stanovena na základě nezbytného vybavení tuzemskou, v současné době dostupnou technologií. V případě použití technologie, která racionalizuje využití daného prostoru, lze plochu místnosti úměrně zmenšit.

⁹⁾ Směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 67/1985 sb. Hygienických předpisů (sv. 59) o hygienických požadavcích na výstavbu a provoz radiodiagnostických a radioterapeutických pracovišť (reg. částka 34/1985 Sb.).

¹⁰⁾ Nemusí se budovat samostatně, je-li možno k tomuto účelu využít předsín záchodu pacientů.

¹¹⁾ Nemusí být přímou součástí ambulantního zařízení, je-li smluvně zajištěna možnost využívat rtg v jiném zařízení.

¹²⁾ Při možnosti automatizovaného vyvolávání filmů se temná komora nezřizuje.

¹³⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČR č. 284/1990 Sb., o správné výrobní praxi, řízení jakosti humánních léčiv a prostředků zdravotnické a obalové techniky.

Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČR č. 10/1987 Sb., o závaznosti Československého lékopisu – čtvrtého vydání v České socialistické republice, ve znění vyhlášky č. 62/1990 Sb. a vyhlášky č. 376/1991 Sb.

¹⁴⁾ Zákon č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie.

- b) **přípravnu léčiv**, kde se připravují léčiva podle lékařských nebo veterinárních předpisů. V přípravně léčiv je umístěno rovněž pracoviště pro vstupní kontrolu, je-li to technicky možné. Jinak je vstupní kontrola součástí místnosti pro uchovávání léčiv [písmeno d)],
- c) **umývárnu**, kde se čistí, myjí, desinfikují, oplachují a sterilizují obaly, nádoby, náčiní a pomůcky potřebné k přípravě léčiv,
- d) **místnost pro uchovávání léčiv**, která slouží k uchovávání léčiv, prostředků zdravotnické techniky, mléčných výrobků a dalšího povoleného sortimentu výrobků. Provádí se zde kompletace dodávek. Součástí může být navíc pracoviště pro vstupní kontrolu,
- e) **příjem dodávek**, který slouží k jejich příjmu, rozbalování a třídění. Jsou zde skladovány i obaly (lékovky),
- f) **pracovnu vedoucího lékárníka**, která může sloužit také jako odborné konzultační pracoviště a jako prostor pro výkon pohotovostní služby, je-li možno ji k tomuto účelu upravit. Musí být v přímé návaznosti na výdej léčiv s čekárnou,
- g) **šatnu zaměstnanců**, která tvoří hygienický filtr při vstupu pracovníků do lékárny,
- h) **záchod zaměstnanců s předsíní** vybavenou umývadlem,
- ch) **úklidovou komoru** vybavenou výlevkou a prostorem pro skladování čistících prostředků.

(6) Kromě základních místností může být lékárna základního typu doplněna o další místnosti a prostory, jejichž velikost a vybavení je nutno řešit individuálně podle předpokládaného rozsahu poskytovaných služeb.

POŽADAVKY NA MINIMÁLNÍ PLOCHY MÍSTNOSTÍ LÉKÁRNY ZÁKLADNÍHO TYPU A NA JEJICH NEZBYTNÉ VYBAVENÍ LÉKÁRENSKOU TECHNOLOGIÍ A NÁBYTKEM

Plochy místností

1) Základní místnosti:	m ²
výdej léčiv ¹⁵⁾	34,0
přípravna léčiv	12,0
pracoviště pro vstupní kontrolu ¹⁶⁾	4,0
umývárna	8,0

místnost pro uchovávání léčiv ¹⁵⁾	18,0
příjem dodávek	12,0
pracovna vedoucího lékárníka	10,0
šatna zaměstnanců	8,0
záchod zaměstnanců s předsíní	2,5
úklidová komora	1,5

- 2) Další místnosti a prostory mohou být zřízeny podle potřeby [např. pracoviště pro individuální přípravu kolyrií,¹⁷⁾ místnost pro uchovávání léčiv, zkušební box pro výdej prostředků zdravotnické techniky, denní místnost zaměstnanců].

Vybavení lékárenskou technologií a nábytkem

- a) Výdej léčiv s čekárnou:
1. pokladna registrační elektrická
 2. chladnička
 3. výdejní stůl s dvěma výdejními místy
 4. skříň policové (prokládací)
 5. židle (křesílka) nejméně pro dva pacienty
- b) Přípravna léčiv:
1. destilační přístroj
 2. váhy lékárnické přesné do 160 g
 3. váhy lékárnické přesné do 1200 g
 4. vzduchočisticí filtr (např. REON 4)
 5. chladnička
 6. stůl pracovní
 7. stůl laboratorní
 8. stůl váhový
 9. stůl doplňkový (2 vařiče, 2 vodní lázně)
 10. skříňky policové (otevřené i uzavřené)
 11. otočník
 12. židle pracovní
 13. dřez
 14. umývadlo
- c) Pracoviště pro vstupní kontrolu:
1. reagenční aparát
 2. stůl laboratorní s instalačním panelem
 3. židle pracovní
 4. dřez
- d) Umývárna:
1. sterilizátor horkovzdušný (min. obsah 60 l)
 2. stůl pracovní
 3. skříňky policové (otevřené i uzavřené)
 4. skříňka zásuvková
 5. dva jednoduché dřezy s odkladní plochou (nebo jeden dřez a myčka automatická laboratorní)
- e) Místnost pro uchovávání léčiv:
1. chladnička

¹⁵⁾ Při vybavení skladovací technikou, kterou se racionalizuje využití daného prostoru, lze plochu místnosti úměrně zmenšit.

¹⁶⁾ Je buď součástí přípravny léčiv nebo je umístěno v místnosti pro uchovávání léčiv. Plocha místnosti se tím zvětší o 4 m².

¹⁷⁾ Musí být vybaveno zařízením s laminárním prouděním vzduchu a stolním tlakovým sterilizátorem.

- 2. trezor pro povinné uložení omamných a psychotropních látek
- 3. stůl pracovní
- 4. skříň policové (otevřená i uzavřená)
- 5. vozík manipulační
- f) Příjem dodávek:
 - 1. stůl pracovní
 - 2. skříň policové uzavřená (nejméně dva kusy)
- g) Pracovna vedoucího lékárníka:
 - 1. stůl psací
 - 2. stůl pod psací stroj (počítač)
 - 3. židle (nejméně dva kusy)
 - 4. knihovna (skříňová sestava)
 - 5. křeslo rozkládací odpočivné nebo pohovka (pro pohotovostní službu)
- 6. umývadlo
- h) Šatna zaměstnanců:
 - 1. skříň šatní (dělená)
 - 2. stůl jídelní
 - 3. židle (nejméně tři kusy)
 - 4. dvouvařič elektrický
 - 5. chladnička (doporučuje se)
 - 6. umývadlo
- i) Úklidová komora:
 - 1. skříň na úklidové prostředky
 - 2. výlevka.

209

SDĚLENÍ

federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 21. února 1991 byla v Madridu podepsána jménem České a Slovenské Federativní Republiky Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, sjednaná v Římě dne 4. listopadu 1950, a tyto další smluvní dokumenty na tuto Úmluvu navazující:

Dodatkový protokol, sjednaný v Paříži dne 20. března 1952,
Protokol č. 2, sjednaný ve Štrasburku dne 6. května 1963,
Protokol č. 4, sjednaný ve Štrasburku dne 16. září 1963,
Protokol č. 6, sjednaný ve Štrasburku dne 28. dubna 1983, a
Protokol č. 7, sjednaný ve Štrasburku dne 22. listopadu 1984.

S Úmluvou i Protokoly vysloveno souhlas Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a prezident České a Slovenské Federativní Republiky je ratifikoval s tím, že Česká a Slovenská Federativní Republika podle článku 64 Úmluvy činí výhradu k článkům 5 a 6 Úmluvy v tom smyslu, že tato ustanovení nebrání ukládání kázeňského trestu vězení podle § 17 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků. Ratifikační listiny byly uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Úmluvy, dne 18. března 1992.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno prohlášení:

Česká a Slovenská Federativní Republika prohlašuje, že po dobu pěti let, která se bude mlčky prodlužovat vždy o období dalších pěti let, pokud Česká a Slovenská Federativní Republika své prohlášení neodvolá před uplynutím probíhajícího období:

- a) uznává pravomoc Evropské komise pro lidská práva přijímat podle článku 25 Úmluvy stížnosti osob, nevládních organizací nebo skupin osob považujících se za poškozené v důsledku porušení práv přiznaných Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, články 1–4 Protokolu č. 4 a články 1–5 Protokolu č. 7, pokud k porušení práv vyplývajících z těchto dokumentů došlo po nabytí jejich platnosti pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku;
- b) uznává na základě vzájemnosti pravomoc Evropského soudu pro lidská práva podle článku 46 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod k výkladu a použití Úmluvy, článků 1–4 Protokolu č. 4 a článků 1–5 Protokolu č. 7, pokud k porušení práv vyplývajících z těchto dokumentů došlo po nabytí jejich platnosti pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 66 odst. 2 dnem 3. září 1953. Pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku vstoupila v platnost v souladu s článkem 66 odst. 3 dnem 18. března 1992.

Dodatkový protokol vstoupil v platnost na základě svého článku 6 dnem 18. května 1954 a pro ČSFR vstoupil v platnost na základě téhož článku dnem 18. března 1992.

Protokol č. 2 vstoupil v platnost na základě svého článku 5 odst. 2 dnem 21. září 1970 a pro ČSFR vstoupil v platnost na základě téhož článku odst. 1 b) dnem 18. března 1992.

Protokol č. 4 vstoupil v platnost na základě svého článku 7 odst. 1 dnem 2. května 1968 a pro ČSFR vstoupil v platnost podle téhož článku dnem 18. března 1992.

Protokol č. 6 vstoupil v platnost na základě svého článku 8 odst. 1 dnem 1. března 1985 a pro ČSFR podle téhož článku odst. 2 dnem 1. dubna 1992.

Protokol č. 7 vstoupil v platnost na základě svého článku 9 odst. 1 dnem 1. listopadu 1988 a pro ČSFR podle téhož článku odst. 2 vstoupí v platnost dnem 1. června 1992.

České překlady Úmluvy i Protokolů se vyhláší samostatně.

ÚMLUVA o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8

Podepsané vlády, členové Rady Evropy,

majíce na zřeteli Všeobecnou deklaraci lidských práv vyhlášenou Valným shromážděním Organizace spojených národů 10. prosince 1948;

majíce na zřeteli, že tato deklarace směřuje k zabezpečení všeobecného a účinného uznávání a dodržování práv v ní vyhlášených;

majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy, a že jedním ze způsobů, jak se má tento cíl uskutečňovat, je ochrana a další rozvoj lidských práv a základních svobod;

znovu potvrzující svou hlubokou víru v ty základní svobody, které jsou základem spravedlnosti a míru ve světě a které jsou nejlépe zachovávány na jedné straně účinnou politickou demokracií a na druhé straně společným pojetím a dodržováním lidských práv, na němž závisí;

rozhodnuty, jakožto vlády evropských států, které jsou stejného smýšlení a mají společné dědictví politických tradic, ideálů, svobody a právního státu, podniknout první kroky ke kolektivnímu zaručení některých práv vyhlášených ve Všeobecné deklaraci;

dohodly se na následujícím:

Článek 1

Vysoké smluvní strany přiznávají každému, kdo podléhá jejich jurisdikci, práva a svobody uvedené v Hlavě I této Úmluvy.

HLAVA I

Článek 2

1. Právo každého na život je chráněno zákonem. Nikdo nesmí být úmyslně zbaven života kromě výkonu soudem uloženého trestu následujícího po uznání viny za spáchání trestného činu, pro který zákon ukládá tento trest.

2. Zbavení života se nebude považovat za způsobené v rozporu s tímto článkem, jestliže bude vyplývat z použití síly, které není víc než zcela nezbytné, při:

- a) obraně každé osoby proti nezákonnému násilí;
- b) provádění zákonného zatčení nebo zabránění útěku osoby zákonně zadržené;
- c) zákonně uskutečněné akci za účelem potlačení nepokojů nebo vzpoury.

Článek 3

Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

Článek 4

1. Nikdo nesmí být držen v otroctví nebo nevolnictví.

2. Od nikoho se nebude vyžadovat, aby vykonával nucené nebo povinné práce.

3. Za „nucenou nebo povinnou práci“ se pro účely tohoto článku nepovažuje:

- a) práce běžně požadovaná při výkonu trestu uloženého podle článku 5 této Úmluvy, nebo v době podmíněného propuštění z tohoto trestu;
- b) služba vojenského charakteru nebo v případě osob, které odmítají vojenskou službu z důvodů svědomí v zemích, kde je takové odmítnutí vojenské služby uznáváno, jiná služba vyžadovaná místo povinné vojenské služby;
- c) služba vyžadovaná v případě nouze nebo pohromy, která ohrožuje život nebo blaho společenství;
- d) práce nebo služba, která tvoří součást běžných občanských povinností.

Článek 5

1. Každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem:

- a) zákonné uvěznění po odsouzení příslušným soudem;
- b) zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby proto, že se nepodrobila rozhodnutí vydanému soudem podle zákona, nebo proto, aby bylo zaručeno splnění povinnosti stanovené zákonem;
- c) zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby za účelem předvedení před příslušný soudní orgán pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu nebo jsou-li oprávněné důvody k domněnce, že je nutné zabránit jí ve spáchání trestného činu nebo v útěku po jeho spáchání;
- d) jiné zbavení svobody nezletilého na základě zákonného rozhodnutí pro účely výchovného dohledu nebo jeho zákonné zbavení svobody pro účely jeho předvedení před příslušný orgán;
- e) zákonné držení osob, aby se zabránilo šíření nakažlivé nemoci, nebo osob duševně nemocných, alkoholiků, narkomanů nebo tuláků;
- f) zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

2. Každý, kdo je zatčen, musí být seznámen neprodleně a v jazyce, kterým rozumí, s důvody svého zatčení a s každým obviněním proti němu.

3. Každý, kdo je zatčen nebo jinak zbaven svobody v souladu s ustanovením odstavce 1 písm. c) tohoto článku, musí být ihned předveden před soudce nebo jinou úřední osobu zmocněnou zákonem k výkonu soudní pravomoci a má právo být souzen v přiměřené lhůtě nebo propuštěn během řízení. Propuštění může být podmíněno zárukou, že se dotčená osoba dostaví k přelíčení.

4. Každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo

jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.

5. Každý, kdo byl obětí zatčení nebo zadržení v rozporu s ustanoveními tohoto článku, má nárok na odškodnění.

Článek 6

1. Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků anebo, v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný, pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti.

2. Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.

3. Každý, kdo je obviněn z trestného činu, má tato minimální práva:

- a) být neprodleně a v jazyce, kterým rozumí, podrobně seznámen s povahou a důvodem obvinění proti němu;
- b) mít přiměřený čas a možnosti k přípravě své obhajoby;
- c) obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují;
- d) vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě;
- e) mít bezplatnou pomoc tlumočníka, jestliže nerozumí jazyku používanému před soudem nebo tímto jazykem nemluví.

Článek 7

1. Nikdo nesmí být odsouzen za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, nebylo podle vnitrostátního nebo mezinárodního práva trestným činem. Rovněž nesmí být uložen trest přísnější, než jaký bylo možno uložit v době spáchání trestného činu.

2. Tento článek nebrání souzení a potrestání osoby za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, bylo trestné podle obecných právních zásad uznávaných civilizovanými národy.

Článek 8

1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.

2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Článek 9

1. Každý má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání; toto právo zahrnuje svobodu změnit své náboženské vyznání nebo přesvědčení, jakož i svobodu projevat své náboženské vyznání nebo přesvědčení sám nebo společně s jinými, ať veřejně nebo soukromě, bohoslužbou, vyučováním, prováděním náboženských úkonů a zachováváním obřadů.

2. Svoboda projevat náboženské vyznání a přesvědčení může podléhat jen omezením, která jsou stanovena zákony a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku, zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Článek 10

1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společenstvem.

2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Článek 11

1. Každý má právo na svobodu pokojného shromažďování a na svobodu sdružovat se s jinými, včetně

práva zakládat na obranu svých zájmů odbory nebo vstupovat do nich.

2. Na výkon těchto práv nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Tento článek nebrání uvalení zákonných omezení na výkon těchto práv příslušníky ozbrojených sil, policie a státní správy.

Článek 12

Muži a ženy, způsobilí věkem k uzavření manželství, mají právo uzavřít manželství a založit rodinu v souladu s vnitrostátními zákony, které upravují výkon tohoto práva.

Článek 13

Každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností.

Článek 14

Užívání práv a svobod přiznaných touto Úmluvou musí být zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.

Článek 15

1. V případě války nebo jakéhokoli jiného veřejného ohrožení státní existence, může každá Vysoká smluvní strana přijmout opatření k odstoupení od závazků stanovených v této Úmluvě v rozsahu přísně vyžadovaném naléhavostí situace, pokud tato opatření nebudou neslučitelná s ostatními závazky podle mezinárodního práva.

2. Podle tohoto ustanovení nelze odstoupit od článku 2, kromě úmrtí vyplývajících z dovolených válečných činů, a článku 3, 4 (odstavec 1) a 7.

3. Každá Vysoká smluvní strana, využívající svého práva na odstoupení, bude v plném rozsahu informovat generálního tajemníka Rady Evropy o opatřeních, která přijala a o jejich důvodech. Generálního tajemníka Rady Evropy bude rovněž informovat o tom, kdy tato opatření pozbyla platnosti a kdy ustanovení Úmluvy budou znovu prováděna v plném rozsahu.

Článek 16

Nic v článcích 10, 11 a 14 nemůže být považováno za bránící Vysokým smluvním stranám uvalit omezení na politickou činnost cizinců.

Článek 17

Nic v této Úmluvě nemůže být vykládáno tak, jako by dávalo státu, skupině nebo jednotlivci jakékoli právo vyvíjet činnost nebo dopouštět se činů zaměřených na zničení kteréhokoli ze zde přiznaných práv a svobod nebo na omezování těchto práv a svobod ve větším rozsahu, než to Úmluva stanoví.

Článek 18

Omezení, jež tato Úmluva připouští pro uvedená práva a svobody, nesmí být využívána k jinému účelu než k tomu, pro který byla určena.

HLAVA II

Článek 19

K zajištění plnění závazků přijatých Vysokými smluvními stranami v této Úmluvě se zřizují:

- a) Evropská komise pro lidská práva, dále jen „Komise“;
- b) Evropský soud pro lidská práva, dále jen „Soud“.

HLAVA III

Článek 20

1. Komise se skládá z počtu členů, který se rovná počtu Vysokých smluvních stran. V Komisi může být pouze jeden příslušník téhož státu.

2. Komise zasedá v plénu. Může však vytvářet komory, z nichž každá se skládá nejméně ze sedmi členů. Komory mohou projednávat stížnosti předložené podle článku 25 této Úmluvy, které lze projednat na základě ustálené judikatury, nebo které nevyvolávají závažné otázky, pokud jde o výklad nebo plnění Úmluvy. V těchto mezích a s výhradou odstavce 5 tohoto článku komory vykonávají všechny pravomoci, které jsou Úmluvou svěřeny Komisi. Člen Komise zvolený za Vysokou smluvní stranu, proti níž byla podána stížnost, má právo zasedat v komoře, které bylo toto podání přiděleno.

3. Komise může vytvářet výbory, z nichž každý se skládá nejméně ze tří členů, které mají pravomoc prohlásit jednomyslně za nepřijatelné nebo vyškrtnout ze seznamu případů stížnosti podané podle článku 25, pokud lze takové rozhodnutí učinit bez dalšího přezkoumání.

4. Komora nebo výbor se mohou kdykoli vzdát pravomoci ve prospěch plenárního zasedání Komise, které může rovněž nařídit, aby mu byla předána kterákoli žaloba přidělená komoře nebo výboru.

5. Pouze plenární zasedání Komise může vykonávat následující pravomoci:

- a) posuzovat podání předložená podle článku 24;
- b) postoupit případ Soudu podle článku 48a;
- c) schvalovat jednací řád podle článku 36.

Článek 21

1. Členy Komise volí Výbor ministrů prostou většinou hlasů ze seznamu sestaveného byrem Poradního shromáždění; každá skupina zástupců Vysokých smluvních stran v Poradním shromáždění předkládá tři kandidáty, z nichž nejméně dva musí být jejími příslušníky.

2. Stejný postup se v nejširším rozsahu použije při doplňování Komise v případě, že se další státy stanou později stranami této Úmluvy a při obsazování příležitostně uvolněných míst.

3. Kandidáti musí mít vysoký morální charakter a splňovat podmínky vyžadované pro výkon vysokých soudních funkcí nebo být uznávanými odborníky ve vnitrostátním nebo mezinárodním právu.

Článek 22

1. Členové Komise jsou voleni na období šesti let. Mohou být zvoleni znovu. Funkční období sedmi členů zvolených při prvních volbách však skončí po třech letech.

2. Členové, jejichž funkční období skončí uplynutím původního tříletého období, budou určeni losem, který provede generální tajemník Rady Evropy ihned po ukončení prvních voleb.

3. Aby se v rámci možností zabezpečilo, že dojde k obnově jedné poloviny členů Komise každé tři roky, může Výbor ministrů rozhodnout, dříve než přikročí k jakékoliv další volbě, že funkční období jednoho nebo více členů, kteří mají být zvoleni, bude mít jinou délku než šest let; avšak ne více než devět let a ne méně než tři roky.

4. V případě, kdy se jedná o více než jedno funkční období a kdy Výbor ministrů bude postupovat podle předchozího odstavce, přidělí se tato funkční období losem, který provede generální tajemník Rady Evropy ihned po volbách.

5. Člen Komise, který je zvolen na místo člena, jehož funkční období neskončilo, zastává funkci po zbytek období svého předchůdce.

6. Členové Komise zastávají funkci, dokud nejsou nahrazeni. Po svém nahrazení pokračují v projednávání těch případů, které posuzují.

Článek 23

Členové Komise v ní zasedají jako soukromé osoby. Ve svém funkčním období nemohou vykonávat žádnou činnost neslučitelnou s jejich nezávislostí nebo nestranností jako členů Komise nebo s požadavky tohoto úřadu.

Článek 24

Každá Vysoká smluvní strana může předložit prostřednictvím generálního tajemníka Rady Evropy Komisi každé údajné porušení ustanovení této Úmluvy jinou Vysokou smluvní stranou.

Článek 25

1. Komise může přijímat stížnosti zaslané generálnímu tajemníku Rady Evropy každou osobou, nevládní organizací nebo skupinou osob považujících se za poškozené v důsledku porušení práv přiznaných touto Úmluvou jednou z Vysokých smluvních stran v případě, že Vysoká smluvní strana, proti níž byla podána stížnost, prohlásila, že uznává pravomoc Komise přijímat takové stížnosti. Vysoké smluvní strany, které učinily takové prohlášení, se zavazují, že nebudou nijak bránit účinnému výkonu tohoto práva.

2. Tato prohlášení mohou být učiněna na dobu určitou.

3. Prohlášení se uloží u generálního tajemníka Rady Evropy, který zašle jejich opisy Vysokým smluvním stranám a uveřejní je.

4. Komise bude vykonávat pravomoci stanovené tímto článkem až poté, kdy bude alespoň šest Vysokých smluvních stran vázáno prohlášeními podle předchozích odstavců.

Článek 26

Komise může posuzovat věc až po vyčerpání všech vnitrostátních právních prostředků nápravy podle všeobecně uznávaných pravidel mezinárodního práva a ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy bylo přijato konečné rozhodnutí.

Článek 27

1. Komise nebude posuzovat žádnou stížnost předloženou podle článku 25, která je

- a) anonymní,
- b) v podstatě stejná jako stížnost již předtím projednávaná Komisí anebo již předložená jiné meziná-

rodní vyšetřovací nebo smírní instanci a pokud neobsahuje žádné nové důležité informace.

2. Komise prohlásí za nepřijatelnou každou stížnost předloženou podle článku 25, jestliže ji pokládá za neslučitelnou s ustanoveními této Úmluvy, zjevně nepodloženou nebo za zneužívající právo na stížnost.

3. Komise odmítne každou stížnost, kterou považuje za nepřijatelnou podle článku 26.

Článek 28

1. V případě, že Komise stížnost přijme,

- a) ke zjištění skutečnosti posoudí stížnost společně se zástupci stran a je-li to zapotřebí, provede šetření, pro jehož účinné vedení zúčastněné státy, po výměně názorů s Komisí, poskytnou všechny možnosti;
- b) současně se dá k dispozici zúčastněným stranám s cílem dosáhnout smírného urovnání záležitosti na základě dodržování lidských práv, jak jsou stanovena touto Úmluvou.

2. Uspěje-li Komise při smírném urovnání, vypracuje zprávu, která bude zaslána zúčastněným státům, Výboru ministrů a generálnímu tajemníkovi Rady Evropy ke zveřejnění. Tato zpráva se omezí na stručné vyličení skutečností a přijatého řešení.

Článek 29

Po přijetí stížnosti předložené podle článku 25 může Komise dvoutřetinovou většinou svých členů přesto odmítnout stížnost, jestliže při jejím posuzování shledá existenci některého z důvodů nepřijatelnosti uvedených v článku 27.

V takovém případě je rozhodnutí sděleno stranám.

Článek 30

1. Komise může v kterémkoli stádiu řízení rozhodnout o vyškrtnutí stížnosti ze seznamu případů, jestliže okolnosti dovolují dospět k závěru, že:

- a) žadatel již nemíní setrvávat na své stížnosti, nebo
- b) věc již byla vyřešena, nebo
- c) pro jakýkoliv jiný Komisi zjištěný důvod není dále správné pokračovat v posuzování stížnosti.

Komise však pokračuje v posuzování stížnosti, vyžaduje-li to dodržování lidských práv stanovených Úmluvou.

2. Jestliže Komise rozhodne vyškrtnout ze seznamu stížnost po jejím přijetí, vypracuje zprávu, která obsahuje skutkový stav a rozhodnutí uvádějící důvody, na nichž se zakládá vyškrtnutí ze seznamu. Zpráva je doručena stranám a Výboru ministrů pro informaci. Komise ji může zveřejnit.

3. Komise může rozhodnout o vrácení stížnosti do seznamu případů, jestliže se domnívá, že okolnosti odůvodňují takový krok.

Článek 31

1. Jestliže posuzování stížnosti neskončilo podle článku 28 (odstavec 2), 29 nebo 30, vypracuje Komise zprávu, ve které uvede skutečnosti a vyjádří názor na to, zda zjištěné skutečnosti ukazují na porušování závazků, které pro příslušný stát vyplývají z Úmluvy. V této zprávě mohou být vyjádřeny osobní názory členů Komise.

2. Zpráva bude doručena Výboru ministrů; rovněž je doručena zúčastněným státům, které nejsou oprávněny ji zveřejnit.

3. Při předání zprávy Výboru ministrů může Komise vyjádřit návrhy, které považuje za vhodné.

Článek 32

1. Jestliže v tříměsíční lhůtě počínaje dnem doručení zprávy Výboru ministrů není záležitost předložena Soudu na základě článku 48 této Úmluvy, rozhodne Výbor ministrů dvoutřetinovou většinou zástupců oprávněných zasedat ve výboru, zdali došlo k porušení Úmluvy.

2. V kladném případě Výbor ministrů stanoví lhůtu, ve které musí zúčastněná Vysoká smluvní strana učinit opatření požadovaná rozhodnutím Výboru ministrů.

3. Jestliže zúčastněná Vysoká smluvní strana nepřijala uspokojivá opatření ve stanovené lhůtě, Výbor ministrů po schválení většinou stanovenou v předchozím odstavci 1 rozhodne, jaké důsledky má mít jeho původní rozhodnutí, a zveřejní zprávu.

4. Vysoké smluvní strany se zavazují, že budou považovat za závazné každé rozhodnutí, které Výbor ministrů přijme na základě předchozích odstavců.

Článek 33

Zasedání Komise jsou neveřejná.

Článek 34

S výhradou ustanovení článku 20 (odstavec 3) a 29 jsou rozhodnutí Komise přijímána většinou přítomných a hlasujících členů.

Článek 35

Komise se schází podle potřeby. Zasedání svolává generální tajemník Rady Evropy.

Článek 36

Komise si stanoví jednací řád.

Článek 37

Sekretariát Komise zajišťuje generální tajemník Rady Evropy.

HLAVA IV

Článek 38

Evropský soud pro lidská práva tvoří počet soudců, který se rovná počtu členů Rady Evropy. Soudcem může být pouze jeden příslušník téhož státu.

Článek 39

1. Členy Soudu volí většinou hlasů Poradní shromáždění ze seznamu předloženého členy Rady Evropy, přičemž každý z členů předkládá tři kandidáty, z nichž nejméně dva jsou jeho příslušníky.

2. Stejný postup se v co nejširším rozsahu použije při doplňování Soudu v případě, že se další státy stanou později stranami této Úmluvy a při obsazování příležitostně uvolněných míst.

3. Kandidáti musí mít vysoký morální charakter a splňovat podmínky vyžadované pro výkon vysokých soudních funkcí nebo být uznávanými právníky.

Článek 40

1. Členové Soudu jsou voleni na období devíti let a mohou být zvoleni znovu. Funkční období čtyř členů zvolených při prvních volbách však skončí koncem třetího roku a funkční období čtyř dalších koncem šestého roku.

2. Členové, jejichž funkční období skončí uplynutím původního tříletého nebo šestiletého období, budou určeni losem, který provede generální tajemník Rady Evropy ihned po skončení prvních voleb.

3. Aby se v rámci možností zabezpečilo, že dojde k obnově jedné třetiny členů Soudu každé tři roky, může Poradní shromáždění rozhodnout, dříve než přikročí k jakékoliv další volbě, že funkční období jednoho nebo více členů Soudu, kteří mají být zvoleni, bude mít jinou délku než devět let; avšak ne více než dvanáct let a ne méně než šest let.

4. V případě, kdy se jedná o více než jedno funkční období a kdy Poradní shromáždění bude postupovat podle předchozího odstavce, přidělí se tato období losem, který provede generální tajemník Rady Evropy ihned po volbách.

5. Člen Soudu, který byl zvolen, aby nahradil člena, jehož funkční období neskončilo, zastává funkci po zbytek funkčního období svého předchůdce.

6. Členové Soudu zastávají funkci, dokud nejsou nahrazeni. Po svém nahrazení pokračují v projednávání těch případů, které již posuzují.

7. Členové Soudu v něm zasedají jako soukromé osoby. Ve svém funkčním období nemohou vykonávat činnost neslučitelnou s jejich nezávislostí nebo nestranností jako členů Soudu nebo s požadavky tohoto úřadu.

Článek 41

Soud volí na tříleté období svého předsedu a jednoho nebo dva místopředsedy. Mohou být zvoleni znovu.

Článek 42

Členové Soudu pobírají Výborem ministrů stanovenou náhradu za každý den výkonu funkce.

Článek 43

K projednání každého předloženého případu Soud ustaví senát složený z devíti soudců. Jeho členem bude z moci úřední soudce, který je příslušníkem každého zúčastněného státu nebo, pokud není takový, osoba jím určená, aby zasedala jako soudce; jména dalších soudců budou určena losem, který provede předseda před zahájením jednání.

Článek 44

Pouze Vysoké smluvní strany a Komise mají právo předložit případ Soudu.

Článek 45

Pravomoc Soudu se vztahuje na všechny případy týkající se výkladu a provádění této Úmluvy, které mu Vysoké smluvní strany nebo Komise předloží podle článku 48.

Článek 46

1. Každá smluvní strana může kdykoliv prohlásit, že uznává jako obligatorní ipso facto a bez zvláštní dohody pravomoc Soudu ve všech věcech týkajících se výkladu a provádění této Úmluvy.

2. Výše uvedená prohlášení lze učinit bezpodmínečně nebo s podmínkou vzájemnosti ze strany několika nebo některých Vysokých smluvních stran nebo na určitou dobu.

3. Tato prohlášení se uloží u generálního tajemníka Rady Evropy, který zašle jejich kopie Vysokým smluvním stranám.

Článek 47

Soud se může zabývat případem až po oznámení Komise, že úsilí o smír skončilo neúspěšně a ve lhůtě tří měsíců uvedené v článku 32.

Článek 48

Za předpokladu, že jedna nebo více zúčastněných

Vysokých smluvních stran podléhají obligatorní pravomoci Soudu nebo, není-li tomu tak, souhlasí-li zúčastněná Vysoká smluvní strana nebo zúčastněné Vysoké smluvní strany, je-li jich více, může věc předložit Soudu:

- a) Komise;
- b) Vysoká smluvní strana, jejíž příslušník se považuje za poškozeného;
- c) Vysoká smluvní strana, která předložila případ Komisi;
- d) Vysoká smluvní strana, proti níž byla podána stížnost.

Článek 49

V případě sporu o pravomoc Soudu bude věc vyřízena jeho rozhodnutím.

Článek 50

Jestliže Soud zjistí, že rozhodnutí nebo opatření soudního nebo každého jiného orgánu Vysoké smluvní strany je zcela nebo částečně v rozporu se závazky vyplývajícími z této Úmluvy a jestliže vnitrostátní právo této strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků takového rozhodnutí nebo opatření, rozhodnutí Soudu přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.

Článek 51

1. Rozsudek Soudu uvádí důvody, na nichž je založen.

2. Jestliže rozsudek vcelku nebo zčásti nevyjadřuje jednomyslný názor soudců, má každý soudce právo k němu připojit svůj vlastní názor.

Článek 52

Rozsudek Soudu je konečný.

Článek 53

Vysoké smluvní strany se zavazují, že se budou řídit rozhodnutími Soudu ve všech sporech, jichž jsou stranami.

Článek 54

Rozsudek Soudu se doručuje Výboru ministrů, který dohlíží na jeho výkon.

Článek 55

Soud si stanoví jednací a soudní řád.

Článek 56

1. První volby členů Soudu se uskuteční poté, kdy prohlášení Vysokých smluvních stran uvedená v článku 46 dosáhnou počtu osmi.

2. Před těmito volbami nelze předložit Soudu žádný případ.

HLAVA V

Článek 57

Každá Vysoká smluvní strana poskytne na žádost generálního tajemníka Rady Evropy požadované vysvětlení o způsobu, jak její vnitrostátní právo zajišťuje účinné provádění všech ustanovení této Úmluvy.

Článek 58

Výlohy Komise a Soudu hradí Rada Evropy.

Článek 59

Členové Komise a Soudu požívají při výkonu funkcí výsad a imunit uvedených v článku 40 Statutu Rady Evropy a v dohodách uzavřených na základě tohoto článku.

Článek 60

Nic v této Úmluvě nebude vykládáno tak, jako by omezovalo nebo rušilo lidská práva a základní svobody, které mohou být uznány zákony každé Vysoké smluvní strany nebo každou jinou Úmluvou, již je stranou.

Článek 61

Nic v této Úmluvě nebrání pravomocem, které přiznal Výboru ministrů Statut Rady Evropy.

Článek 62

S výhradou zvláštního ujednání Vysoké smluvní strany souhlasí, že mezi sebou nepoužijí smluv, Úmluv nebo prohlášení, které jsou mezi nimi v platnosti k tomu, aby předkládaly formou žalob spory vyplývající z výkladu nebo provádění této Úmluvy jiným způsobem urovnání, než je stanoveno v této Úmluvě.

Článek 63

1. Každý stát může při ratifikaci nebo kdykoli později prohlásit sdělením generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, že tato Úmluva se bude vztahovat na všechna nebo kterákoliv z území, za jejichž mezinárodní styky je odpovědná.

2. Úmluva se bude vztahovat na jedno nebo více území uvedených ve sdělení počínaje třicátým dnem následujícím po přijetí tohoto sdělení generálním tajemníkem Rady Evropy.

3. Na uvedených územích budou ustanovení této Úmluvy prováděna s přihlédnutím k místním potřebám.

4. Každý stát, který učiní prohlášení podle prvního odstavce tohoto článku, může kdykoli později prohlásit jménem jednoho nebo více území, kterých se toto prohlášení týká, že uznává pravomoc Komise k tomu, aby přijímala stížnosti osob, nevládních organizací nebo skupin jednotlivců podle článku 25 této Úmluvy.

Článek 64

1. Každý stát může při podpisu této Úmluvy nebo uložení své ratifikační listiny učinit výhradu ke kterémkoli ustanovení Úmluvy, pokud zákon, který v té době platí na jeho území, není v souladu s tímto ustanovením. Výhrady všeobecné povahy nejsou podle tohoto článku povoleny.

2. Každá výhrada učiněná podle tohoto článku musí obsahovat stručný popis příslušného zákona.

Článek 65

1. Vysoká smluvní strana může vypovědět tuto Úmluvu až po uplynutí pěti let od data, kdy se stala její stranou a po šesti měsících od zaslání sdělení generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, který o tom informuje ostatní Vysoké smluvní strany.

2. Tato výpověď nemůže zprostit Vysokou smluvní stranu závazků z této Úmluvy pokud jde o jakékoli jednání, které by mohlo znamenat porušení těchto závazků a mohlo být způsobeno touto smluvní stranou před datem, k němuž výpověď nabývá účinnosti.

3. Každá Vysoká smluvní strana, která přestane být členem Rady Evropy, přestane být stranou této Úmluvy za stejných podmínek.

4. Úmluva může být vypovězena podle ustanovení předcházejících odstavců pokud jde o kterékoli území, pro něž byla rozšířena podle článku 63.

Článek 66

1. Tato Úmluva je otevřena k podpisu členům Rady Evropy. Bude ratifikována. Ratifikační listiny budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

2. Tato Úmluva vstoupí v platnost po uložení deseti ratifikačních listin.

3. Pro každý stát, který Úmluvu podepsal a který ji bude ratifikovat později, vstoupí Úmluva v platnost ihned po uložení ratifikační listiny.

4. Generální tajemník Rady Evropy oznámí všem členům Rady Evropy vstup Úmluvy v platnost, jména

Vysokých smluvních stran, které ji ratifikovaly, jakož i uložení každé ratifikační listiny, k němuž dojde později.

Dáno v Římě 4. listopadu 1950 ve francouzštině

a angličtině, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník všem státům, které Úmluvu podepsaly.

Dodatkový protokol k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod

Podepsané vlády, členové Rady Evropy,

rozhodnuty přijmout opatření k zajištění kolektivního provádění práv a svobod odlišných od těch, které jsou již uvedeny v hlavě I Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě 4. listopadu 1950 (dále „Úmluva“),

dohodly se na následujícím:

Článek 1

Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.

Článek 2

Nikomu nesmí být odepřeno právo na vzdělání. Při výkonu jakýchkoli funkcí v oblasti výchovy a výuky, které stát vykonává, bude respektovat právo rodičů zajišťovat tuto výchovu a vzdělání ve shodě s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením.

Článek 3

Vysoké smluvní strany se zavazují konat v rozumných intervalech svobodné volby s tajným hlasováním za podmínek, které zajistí svobodné vyjádření názorů lidu při volbě zákonodárního sboru.

Článek 4

Každá Vysoká smluvní strana může při podpisu nebo ratifikaci tohoto protokolu nebo kdykoliv pozdě-

ji sdělit generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlášení, v němž uvede, v jakém rozsahu se budou vztahovat ustanovení tohoto protokolu na území uvedená v tomto prohlášení, za jejichž mezinárodní styky je odpovědná.

Každá Vysoká smluvní strana, která sdělila prohlášení podle předchozího odstavce, může čas od času sdělit další prohlášení pozměňující znění kteréhokoli předchozího prohlášení nebo ukončující používání ustanovení tohoto protokolu ve vztahu ke kterémukoliv území.

Prohlášení učiněné podle tohoto článku bude považováno za učiněné podle odstavce 1 článku 63 Úmluvy.

Článek 5

Vysoké smluvní strany budou považovat články 1, 2, 3 a 4 tohoto protokolu za dodatkové články k Úmluvě a všechna ustanovení Úmluvy budou plnit v souladu s tím.

Článek 6

Tento protokol je otevřen k podpisu členům Rady Evropy, kteří podepsali Úmluvu; podléhá ratifikaci současně s Úmluvou nebo po její ratifikaci. Vstoupí v platnost po uložení deseti ratifikačních listin. Pro každý stát, který jej podepsal a bude jej ratifikovat později, vstoupí protokol v platnost ihned po uložení ratifikačních listin.

Ratifikační listiny budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy, který sdělí všem členům jména těch, kteří jej ratifikovali.

Dáno v Paříži dne 20. března 1952 ve francouzštině a angličtině, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník Rady Evropy všem signatářům.

**Protokol č. 2 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod,
který přiznává Evropskému soudu pro lidská práva
pravomoc vydávat posudky**

Členské státy Rady Evropy, které podepsaly tento protokol,

majíce na zřeteli ustanovení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě 4. listopadu 1950 (dále jen „Úmluva“), především článek 19, kterým se kromě jiných orgánů zřizuje Evropský soud pro lidská práva (dále „Soud“),

domnívající se, že je účelné přiznat Soudu pravomoc vydávat za určitých podmínek posudky,

dohodly se na následujícím:

Článek 1

1. Soud může na žádost Výboru ministrů vydávat posudky o právních otázkách týkajících se výkladu Úmluvy a jejích protokolů.

2. Tyto posudky se nemohou zabývat otázkami, které se týkají obsahu nebo rozsahu práv a svobod stanovených v hlavě I Úmluvy a v protokolech, ani jinými otázkami, které by mohly Komise, Soud nebo Výbor ministrů posuzovat v důsledku jakýchkoli řízení, jež mohou být zahájena podle této Úmluvy.

3. Rozhodnutí Výboru ministrů, kterým se žádá Soud o posudek, je přijímáno dvoutřetinovou většinou hlasů zástupců oprávněných zasedat ve Výboru.

Článek 2

Soud rozhodne, zda žádost o posudek podaná Výborem ministrů spadá do jeho poradní pravomoci, jak je definována v článku 1 tohoto protokolu.

Článek 3

1. K posouzení žádostí o posudky zasedá Soud v plénu.

2. Soud svůj posudek odůvodní.

3. Jestliže posudek nevyjadřuje zcela nebo částečně jednotný názor soudců, má každý soudce právo k němu připojit výklad svého vlastního názoru.

4. Posudek Soudu se zašle Výboru ministrů.

Článek 4

Pravomoci Soudu podle článku 55 Úmluvy se rozšiřují o právo stanovit si vnitřní řád a jednací řád, uzná-li to Soud za nezbytné pro účely tohoto protokolu.

Článek 5

1. Tento protokol je otevřen k podpisu členskými státy Rady Evropy, které podepsaly Úmluvu a které se mohou stát jeho stranou

- a) podpisem bez výhrady ratifikace nebo přijetí;
- b) podpisem s výhradou ratifikace nebo přijetí, po kterém následuje ratifikace nebo přijetí.

Ratifikační listiny nebo listiny o přijetí budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

2. Tento protokol vstoupí v platnost okamžikem, kdy všechny členské státy Úmluvy se stanou stranami protokolu v souladu s ustanoveními odstavce 1 tohoto článku.

3. Od vstupu tohoto protokolu v platnost budou články 1 až 4 považovány za nedílnou součást Úmluvy.

4. Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady:

- a) každý podpis bez výhrady ratifikace nebo přijetí;
- b) každý podpis s výhradou ratifikace nebo přijetí;
- c) uložení každé ratifikační listiny nebo listiny o přijetí;
- d) datum vstupu tohoto protokolu v platnost podle odstavce 2 tohoto článku.

Na důkaz toho podepsaní, kteří k tomu byli řádně zmocněni, podepsali tento protokol.

Dáno ve Štrasburku 6. května 1963 ve francouzštině a angličtině, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník Rady Evropy všem členským státům.

**Protokol č. 4 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod
přiznávající některá práva a svobody jiné než ty,
které jsou již uvedeny v Úmluvě a v prvním dodatkovém protokolu k Úmluvě**

Podepsané vlády, členové Rady Evropy,

rozhodnuty přijmout opatření k zajištění kolektivního provádění určitých práv a svobod odlišných od těch, které jsou již uvedeny v hlavě I Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě 4. listopadu 1950 (dále „Úmluva“) a v člancích 1 až 3 prvního dodatkového protokolu k Úmluvě, podepsaného v Paříži 20. března 1952,

dohodly se na následujícím:

Článek 1

Nikdo nemůže být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku.

Článek 2

1. Každý, kdo se právoplatně zdržuje na území některého státu, má na tomto území právo svobody pohybu a svobody zvolit si místo pobytu.

2. Každý může svobodně opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní.

3. Žádná omezení nemohou být uvalena na výkon těchto práv kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, udržení veřejného pořádku, předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

4. Práva uvedená v odstavci 1 mohou v určitých oblastech podléhat omezením stanoveným podle zákona a odůvodněným veřejným zájmem v demokratické společnosti.

Článek 3

1. Nikdo nebude, ať individuálně nebo hromadně, vyhoštěn z území státu, jehož je státním občanem.

2. Nikdo nebude zbaven práva vstoupit na území státu, jehož je státním občanem.

Článek 4

Hromadné vyhoštění cizinců je zakázáno.

Článek 5

1. Každá Vysoká smluvní strana může při podpisu nebo ratifikaci tohoto protokolu nebo kdykoliv později sdělit generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlá-

šení, v němž uvede, v jakém rozsahu se budou vztahovat ustanovení tohoto protokolu na území uvedená v tomto prohlášení, za jejichž mezinárodní styky je odpovědná.

2. Každá Vysoká smluvní strana, která sdělila prohlášení podle předchozího odstavce, může čas od času sdělit další prohlášení pozměňující znění kteréhokoli předchozího prohlášení nebo ukončující používání ustanovení tohoto protokolu ve vztahu ke kterémukoli území.

3. Prohlášení učiněné podle tohoto článku bude považováno za učiněné podle odstavce 1 článku 63 Úmluvy.

4. Území každého státu, na které se vztahuje tento protokol vzhledem k jeho ratifikaci nebo jeho přijetí tímto státem, a každé území, na něž se protokol vztahuje vzhledem k prohlášení učiněnému tímto státem podle tohoto článku, budou považována za různá území pokud jde o odkazy na území státu učiněné v člancích 2 a 3.

Článek 6

1. Vysoké smluvní strany budou považovat články 1 až 5 tohoto protokolu za dodatkové články k Úmluvě a všechna ustanovení Úmluvy budou plnit v souladu s tím.

2. Právo podat individuální stížnost přiznané prohlášením podle článku 25 Úmluvy nebo uznání obligatorní pravomoci Soudu prohlášením podle článku 46 Úmluvy lze ve vztahu k tomuto protokolu vykonávat, pokud dotčená Vysoká smluvní strana prohlásila, že uznává toto právo nebo že přijímá tuto jurisdikci jenom pokud jde o všechny nebo některé z článků 1 až 4 protokolu.

Článek 7

1. Tento protokol je otevřen k podpisu členům státům Rady Evropy, které podepsaly Úmluvu; podléhá ratifikaci současně s Úmluvou nebo po její ratifikaci. Vstoupí v platnost po uložení pěti ratifikačních listin. Pro každý stát, který jej podepsal a který jej bude ratifikovat později, vstoupí protokol v platnost ihned po uložení ratifikačních listin.

2. Ratifikační listiny budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy, který sdělí všem členům jména těch, kteří jej ratifikovali.

Na důkaz toho podepsaní, kteří k tomu byli řádně zmocněni, podepsali tento protokol.

Dáno ve Štrasburku 16. září 1963 ve francouzštině a angličtině, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu

Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník Rady Evropy všem státům, které Úmluvu podepsaly.

Protokol č. 6 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod týkající se zrušení trestu smrti

Členské státy Rady Evropy, které podepsaly tento protokol k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě 4. listopadu 1950 (dále „Úmluva“),

berouce v úvahu, že vývoj, k němuž došlo v některých členských státech Rady Evropy, vyjadřuje všeobecnou tendenci ve prospěch zrušení trestu smrti,

dohodly se na následujícím:

Článek 1

Trest smrti se zrušuje. Nikdo nemůže být k takovému trestu odsouzen ani popraven.

Článek 2

Stát může zákonem stanovit trest smrti za činy spáchané v době války nebo bezprostřední hrozby války; tento trest bude uložen pouze v případech, které předvidá zákon a v souladu s jeho ustanoveními. Stát sdělí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy příslušná ustanovení tohoto zákona.

Článek 3

Od ustanovení tohoto protokolu nelze odstoupit podle článku 15 Úmluvy.

Článek 4

K ustanovením tohoto protokolu není přípustná žádná výhrada podle článku 64 Úmluvy.

Článek 5

1. Každý stát může při podpisu nebo uložení ratifikačních listin, listin o přijetí nebo schválení, určit jedno nebo více území, na která se tento protokol bude vztahovat.

2. Každý stát může kdykoliv později prohlášením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy rozšířit provádění tohoto protokolu na kterékoli jiné území uvedené v tomto prohlášení. Protokol vstoupí ve vztahu k tomuto území v platnost první den měsíce, který následuje po přijetí takového prohlášení generálním tajemníkem.

3. Každé prohlášení učiněné podle obou předchozích odstavců bude moci být odvoláno pokud jde o kterékoliv území uvedené v tomto prohlášení sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi. Odvolání nabude účinnosti první den měsíce, který následuje po přijetí takového sdělení generálním tajemníkem.

Článek 6

Členské státy považují články 1 až 5 tohoto protokolu za dodatkové články k Úmluvě a všechna ustanovení Úmluvy se plní v souladu s tím.

Článek 7

Tento protokol je otevřen k podpisu členům Rady Evropy, kteří podepsali Úmluvu. Podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Členský stát Rady Evropy nebude moci ratifikovat, přijmout nebo schválit tento protokol, aniž by zároveň nebo dříve ratifikoval Úmluvu. Ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 8

1. Tento protokol vstoupí v platnost první den měsíce, který následuje po dni, kdy pět členských států Rady Evropy vyjádří svůj souhlas být vázán protokolem v souladu s ustanovením článku 7.

2. Pro každý členský stát, který vyjádří dodatečně svůj souhlas být vázán protokolem, vstoupí tento protokol v platnost první den měsíce, který následuje po datu uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 9

Generální tajemník Rady Evropy sdělí členským státům Rady:

- a) každý podpis;
- b) uložení každé ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení;
- c) datum vstupu tohoto protokolu v platnost podle jeho článků 5 a 8;

d) jakýkoli jiný úkon, oznámení nebo sdělení týkající se tohoto protokolu.

Na důkaz toho podepsaní, kteří k tomu byli řádně zmocněni, podepsali tento protokol.

Dáno v Štrasburku 28. dubna 1983 ve francouzšti-

ně a angličtině, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník Rady Evropy všem členským státům Rady Evropy.

Protokol č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod

Členské státy Rady Evropy, které podepsaly tento protokol,

rozhodnuty podniknout další opatření k zajištění kolektivního provádění určitých práv a svobod prostřednictvím Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě 4. listopadu 1950 (dále „Úmluva“),

dohodly se na následujícím:

Článek 1

1. Cizinec, který má povolen pobyt na území některého státu, může být vyhoštěn pouze na základě výkonu rozhodnutí přijatého v souladu se zákonem a musí mít možnost:

- a) uplatnit námitky proti svému vyhoštění;
- b) dát přezkoumat svůj případ;
- c) dát se zastupovat za tímto účelem před příslušným úřadem nebo před osobou nebo osobami tímto úřadem určenými.

2. Cizinec může být vyhoštěn před výkonem práv uvedených v odstavci 1 a), b) a c) tohoto článku, je-li takové vyhoštění nutné v zájmu veřejného pořádku nebo je odůvodněno zájmy národní bezpečnosti.

Článek 2

1. Každý, koho soud uzná vinným z trestného činu, má právo dát přezkoumat výrok o vině nebo trestu soudem vyššího stupně. Výkon tohoto práva, včetně důvodů, pro něž může být vykonáno, stanoví zákon.

2. Z tohoto práva jsou přípustné výjimky v případě méně závažných trestných činů, které jako takové kvalifikuje zákon, nebo jestliže byla příslušná osoba souzena v prvním stupni nejvyšším soudem nebo byla uznána vinnou a odsouzena na základě odvolání proti osvobozujícímu rozsudku.

Článek 3

Je-li konečný rozsudek v trestní věci později zrušen nebo je-li udělena milost, protože nová nebo nově odhalená skutečnost dokazuje, že došlo k justičnímu omylu, je osoba, na níž byl vykonán trest podle tohoto rozsudku, odškodněna podle zákona nebo praxe platných v příslušném státu, pokud se neprokáže, že k včasnému odhalení neznámé skutečnosti nedošlo úplně nebo částečně vinou této osoby.

Článek 4

1. Nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu.

2. Ustanovení předchozího odstavce nejsou na překážku obnově řízení podle zákona a trestního řádu příslušného státu, jestliže nové nebo nově odhalené skutečnosti nebo podstatná vada v předešlém řízení mohly ovlivnit rozhodnutí ve věci.

3. Od tohoto článku nelze odstoupit podle článku 15 Úmluvy.

Článek 5

Při uzavírání manželství, za jeho trvání a při rozvodu mají manželé rovná práva a povinnosti občanskoprávní povahy mezi sebou a ve vztazích ke svým dětem. Tento článek nebrání státům přijmout opatření, jež jsou nezbytná v zájmu dětí.

Článek 6

1. Každý stát může při podpisu nebo uložení ratifikačních listin, listin o přijetí nebo schválení, určit jedno nebo více území, na něž se tento protokol bude

vztahovat, přičemž určí rozsah, v jakém se zavazuje plnit ustanovení protokolu na tomto nebo na těchto územích.

2. Každý stát může kdykoli později prohlášením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy rozšířit provádění tohoto protokolu na kterékoli jiné území uvedené v tomto prohlášení. Protokol vstoupí ve vztahu k tomuto území v platnost první den měsíce, který následuje po uplynutí dvouměsíční lhůty ode dne, kdy generální tajemník obdržel prohlášení.

3. Každé prohlášení učiněné podle obou předchozích odstavců může být odvoláno nebo pozměněno pokud jde o kterékoliv území uvedené v tomto prohlášení sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi. Odvolání nebo změna nabude účinnosti první den měsíce, který následuje po uplynutí dvouměsíční lhůty ode dne, kdy generální tajemník obdržel oznámení.

4. Prohlášení učiněné podle tohoto článku bude považováno za učiněné podle odstavce 1 článku 63 Úmluvy.

5. Území každého státu, na něž se tento protokol vztahuje na základě ratifikace, přijetí nebo schválení tímto státem, a každé z území, na něž se protokol vztahuje vzhledem k prohlášení, které tento stát podle tohoto článku učinil, mohou být považována za různá území, pokud jde o odkaz na území státu učiněný v článku 1.

Článek 7

1. Členské státy považují články 1 až 6 tohoto protokolu za dodatkové články k Úmluvě a všechna ostatní ustanovení Úmluvy se provádějí v souladu s tím.

2. Právo podat individuální stížnost přiznané prohlášením podle článku 25 Úmluvy nebo přijetí obligatorní pravomoci Soudu prohlášením podle článku 46 Úmluvy lze ve vztahu k tomuto protokolu vykonávat, prohlásí-li dotčený stát, že uznává toto právo nebo přijímá obligatorní pravomoc pokud jde o články 1 až 5 tohoto protokolu.

Článek 8

Tento protokol je otevřen k podpisu členskými státy Rady Evropy, které podepsaly Úmluvu. Podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Členský stát Rady Evropy nemůže ratifikovat, přijmout nebo schválit tento protokol, aniž by zároveň nebo dříve ratifikoval Úmluvu. Ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 9

1. Tento protokol vstoupí v platnost první den měsíce, který následuje po uplynutí dvouměsíční lhůty od data, kdy sedm členských států Rady Evropy vyjádří svůj souhlas být vázán protokolem podle ustanovení článku 8.

2. Pro každý členský stát, který vyjádří dodatečně svůj souhlas být vázán protokolem, vstoupí tento protokol v platnost první den měsíce, který následuje po uplynutí dvouměsíční lhůty ode dne uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 10

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státem Rady:

- a) každý podpis;
- b) uložení každé ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení;
- c) datum vstupu tohoto protokolu v platnost v souladu s články 6 a 9;
- d) jakýkoli jiný úkon, oznámení nebo prohlášení týkající se tohoto protokolu.

Na důkaz toho podepsaní, kteří k tomu byli řádně zmocněni, podepsali tento protokol.

Dáno ve Štrasburku 22. listopadu 1984 ve francouzštině a angličtině, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Jeho ověřené kopie zašle generální tajemník Rady Evropy všem členským státem Rady Evropy.

210

Generální prokurátor Slovenskej republiky

vydal podľa § 30 ods. 2 zákona č. 60/1965 Zb. o prokuratúre v znení neskorších predpisov **výnos z 24. marca 1992 č. I Spr 51/92, Por. č. 4/1992 o obvodných prokuratúrach na území mesta Košice.**

Podľa označeného výnosu obvodnými prokuratúrami na území mesta Košice sú:

Obvodná prokuratúra Košice I.

Obvodná prokuratúra Košice II.

Obvodná prokuratúra Košice I. a Obvodná prokuratúra Košice II. v obvodoch príslušných obvodných súdov Košice I. a Košice II. plnia úlohy okresnej prokuratúry.

Výnos nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Do výnosu možno nazrieť na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, na všetkých krajských, okresných a im na roveň postavených prokuratúrach v Slovenskej republike.

O Z N Á M E N Í

Ministerstvo zemědělství České republiky oznamuje, že obnovuje vydávání Věstníku ministerstva zemědělství České republiky. Noví předplatitelé mohou uplatnit své požadavky u administrace SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 540,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011- Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohledací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamacie je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41 až 9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilony - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. října 10 - Plzeň, Admina, spol. s r. o., Škroupova 18.